

Voderadčan

Obecné noviny

Ročník IX.

Číslo 2 / December 2015

Noviny obyvateľov obce Voderady

Nepredajné

*Vinšujeme Vám tieto slávne sviatky,
Krista Pána narodenie,
aby Vám dal Pánboh zdravia, šťastia,
božského požehnania
a po smrti kráľovstvo nebeské,
aby ste obsiahnuť mohli!*

Slovami starostu obce

Vážení spoluobčania, dovoľte mi, aby som Vás srdečne pozdravil a zaželel Vám veľa pevného zdravia a Božieho požehnanja.

Blíži sa koniec roka 2015 a to je čas, keď zvykneme bilancovať vo všetkých oblastiach nášho života. Dovoľte aj mne, aby som zhodnotil prácu nášho Obecného úradu vo Voderadoch z viacerých uhlov pohľadu.

Predovšetkým sa profesionálne v tomto roku stabilizovala personálna politika na úrade, kde sú jednoznačne rozdelené zodpovednosti na jednotlivých úsekoch.

V priebehu roka sa zmenou alebo vznikom nových zákonov musí meniť aj štrukturálne zabezpečenie jednotlivých odborností, čo si vyžaduje aj nový prístup v riešení problematiky, nové technické prostriedky, nové priestory a samozrejme nové vzdelávacie podmienky personálu.

Jedným z príkladov je zriadenie Obslužného integrovaného miesta /OIM/, kde si bude môcť občan vybaviť list vlastníctva, služby katastrálneho úradu, register trestov, výpis z obchodného registra. Tento presun kompetencií na obecný úrad si vyžaduje aj radikálnu úpravu priestorov, nakoľko musia byť dodržané zákonom stanovené podmienky, napr. ochrana osobných údajov, samostatne vyčlenené technické prostriedky v osobitnej miestnosti a iné požadované predpoklady.

Ďalším dôležitým momentom, o ktorom by som sa rád zmienil, je to, že poslanci obec-

ného zastupiteľstva svojou prácou prispievajú k rozvoju obce, nepolitizujú, ale vždy hľadajú spravodlivé, optimálne riešenie pre občana, čo je veľkým pozitívom pre rozvoj obce.

Veci, ktoré sa v obci riešia, majú dva pohľady. Sú to veci, ktoré sú viditeľné a každý občan si ich všimá, ale sú aj veci, ktoré občan nevidí, a potrebujú riešenie. Spomeniem dlhodobý spor s nekvalitou stavieb obecných bytoviek a s tým súvisiace sťažnosti nájomníkov, neprevzaté vetvy kanalizácie firmou TAVOS, neprepojenie kanalizačných zberačov v materskej škôlke, havarijná situácia v kúrení v základnej škole a veľa iných nezrovnalostí, či už v technickej alebo administratívnej oblasti. To sú veci neviditeľné pre bežného občana, ale zaberajú veľa pracovného času pracovníkom a poslancom v našej obci. Potrebovali by sme viac priestoru na priaznivé, ale aj nepriaznivé informácie, ale od toho sme tu, aby sme nepriaznivé záležitosti riešili.

Postupne sa dokončuje revitalizácia odpadovej skládky a týmto ukončením bude aj dedina menej zaťažená hlukom a prachom pri vykonávaných prácach. Predpokladáme ozdravenie revitalizovaného priestoru a možnosť ďalších aktivít na tomto území. Všetkým občanom, čo museli strieť negatíva tejto práce, ďakujem za pochopenie.

O živote v obci by sa dalo veľa písať, napr. o úspešnosti a dobrých výsledkoch futbalis-

tov, o obetavých pracovníkoch na dokončovaní požiarnej zbrojnice, o pomoci podnikateľov pre obec Voderady, o úspešnej reprezentácii speváckeho zboru Prameň. Verte mi, mám z každého úspechu veľkú radosť.

Som veľmi rád, že sa začala prejavovať aj iniciatíva organizácií a boli vykonané brigády na skrášľovaní obce, či už to boli členovia Jednoty dôchodcov, športovci, poľovnícke združenie, hasiči, záhradkári.

Veľmi dobrá spolupráca je so spoločnosťou AGRO Voderady, ktorá obci poskytuje nezištnú pomoc a za to tiež veľmi pekne ďakujem.

Blíži sa koniec roka 2015 a s týmto záverom nás čakajú aj sviatky pokoja a radosti, preto mi dovoľte popriať veľa pokoja v našej obci, v rodinách a u každého osobne, aby sme aj tieto Vianoce prežili v plnom zdraví a úprimne si zablahoželali všetko najlepšie aj do nového roka 2016.

Starosta obce Voderady

Realizácie projektov

August 2015

Odstránenie budovy starej pošty

Obnova ambulancie na zdravotnom stredisku

„Joj, pán doktor, aké to tu máte pekné a vyhovené!“ Tak reagovali naši pacienti po rekonštrukcii zdravotného strediska v lete tohto roka. Entuziazmus pána starostu, zamestnancov obecného úradu a občanov premenili chátrajúcu časť nehnuteľnosti vo vlastníctve obce na esteticky a hygienicky vyhovujúcu ambulanciu zdravotného strediska. Úprimná vďaka všetkým, ktorí priložili ruku k nádhernému a prospešnému dielu.

MUDr. Štefan Horváth

September – október 2015

Pristavba domu smútku

November 2015

Oprava komunikácie za ihriskom

Foto: František Ožvald

Obecný úrad informuje

Milí čitatelia, dovoľte nám informovať vás o nových všeobecne záväzných nariadeniach, ktoré poslanci prijali na jesenných zastupiteľstvách.

Obecné nájomné byty

Obec Voderady vlastní 29 bytov v 4 bytových domoch pri školskom areáli. Obecné zastupiteľstvo na svojom novembrovom zasadnutí schválilo niekoľko významných zmien v oblasti prenájmu bytových priestorov, o ktorých by sme vás radi informovali.

Poslanci schválili nové všeobecne záväzné nariadenie, v ktorom sú presne definované podmienky pridelenia bytu a opätovného uzatvorenia nájomnej zmluvy po uplynutí trojročnej doby nájmu. Obec vybudovala nájomné byty s finančnou podporou štátu, či už formou zvýhodneného úveru zo štátneho fondu rozvoja bývania, alebo nenávratnej dotácie zo štátneho rozpočtu. Z toho dôvodu sú pri výbere nájomníkov uprednostňované nízko príjmové domácnosti, ktoré spĺňajú kritériá určené zákonom o sociálnom bývaní. Obec si vo svojom nariadení určila aj ďalšie kritériá výberu, ako je výška minimálneho príjmu domácnosti a platobná disciplína žiadateľa vo vzťahu k obci a jej organizáciám v období 2 rokov pred podaním žiadosti. Týmto preveruje schopnosť žiadateľov plniť si budúce platobné záväzky vyplývajúce z nájomnej zmluvy. Pridelenie bytov schvaľuje obecné zastupiteľstvo na návrh bytovej komisie.

Ďalšou významnou zmenou je zníženie mesačného nájomného na 3,- € za 1 m² podlahovej plochy vo všetkých obecných bytoch, čo predstavuje 22 percentný pokles ceny v bytových domoch za školským areálom a 3,2 percentné zníženie v bytoch nad jedálňou v školskom areáli. Finančná zábezpeka vo výške 6-mesačného nájomného sa pomerne zníži. Znenie všeobecne záväzného nariadenia o podmienkach pridelenia nájomných bytov, vzor žiadosti o prenájom bytu a potvrdenia o prijímaní nájdete na web stránkach obce.

Sadzobník miestnych poplatkov

Dovoľte nám informovať vás o novom všeobecne záväznom nariadení o uplatňovaní miestnych poplatkov na území obce Voderady.

Obec vlastní niekoľko nebytových priestorov, ktoré sú k dispozícii obyvateľom alebo návštevníkom obce na krátkodobý prenájom. Ide o sálu kultúrneho domu so spoločenskými priestormi, priestory telocvične a jedálne v školskom areáli. Cena prenájmu je zvýhodnená pre obyvateľov s trvalým bytom v obci. Počas vykurovacieho obdobia je z dôvodu vyšších nákladov na energie vyššia asi o 40%.

Prenajatý priestor je prístupný nájomníkovi

až po podpise zmluvy a zaplatení nájomného a návratnej finančnej zábezpeky. V prípade poškodenia majetku alebo hrubého porušenia zmluvných podmienok počas doby prenájmu sa finančná zábezpeka stáva zmluvnou pokutou a nájomníkovi sa nevráti. Podmienky prenájmu obecných priestorov miestnym občianskym združeniam za účelom poskytovania verejnoprospešných služieb pre občanov obce, ako aj výnimky z cien v sadzobníku miestnych poplatkov, sú uvedené vo všeobecnom záväznom nariadení, ktoré je, rovnako ako sadzobník, k dispozícii na web stránke obce.

Posilňovňa

V roku 2010 začala obec poskytovať svojim občanom a návštevníkom obce službu prevádzky posilňovne v zrekonštruovanom objekte bývalých školských dielní v areáli základnej školy. Cvičenci mali priestor k dispozícii každý deň až do neskorých večerných hodín prostredníctvom čipovej karty. Karta slúžila okrem otvárania objektu aj ako platobný prostriedok. Kredity si cvičenec zakúpil vopred na obecnom úrade, kde mu boli načítané na kartu. Otvorením objektu sa zostávajúci kredit na karte znížil o cenu jedného vstupu. Zdalo sa, že tento veľmi moderný spôsob prevádzky nebude vyžadovať prítomnosť majiteľa alebo správcu objektu. Zabudlo sa však na bezpečnosť cvičencov; ak cvičia v objekte sami, nemá kto zavolať alebo poskytnúť prvú pomoc v prípade zranenia. A zabudlo sa aj na ochranu verejného majetku, pretože kamery nie sú všeliakom.

V minulom roku bola posilňovňa vybavená novými zariadeniami na vysokej profesionálnej úrovni. O to viac nás mrzí, že sme boli nútení dočasne uzavrieť objekt. Dôvod bolo hneď niekoľko. Ukázalo sa, že nie všetci vieme byť zodpovední.

Do objektu vstupovali cvičenci po skupinách, prvý vpustil ďalších bez zaplatenia. Výška vstupného bola pritom oproti iným posilňovňam zanedbateľná. Ničil sa majetok bez možnosti zistenia páchatela, v objekte ostávali na noc otvorené okná, a tým nebol zabezpečený. Karty rodičia poskytovali aj školopovinným deťom, ktoré vstupovali do objektu bez dozoru dospelého.

Bývalé a aj súčasné vedenie obce prostredníctvom športovej komisie navrhlo cvičencom založiť klub formou občianskeho združenia s právnou subjektivitou a prevádzkovať posilňovňu pod svojim stálym dozorom. Máme v obci niekoľko občianskych združení, ktoré úspešne rozvíjajú svoje športové záujmy a aktivity s finančnou podporou obce. Na ponuku neprišla kladná odpoveď. Obec nemá možnosť personálne zabezpečiť prevádzku takéhoto objektu v neskorých popo-

ludňajších a večerných hodinách a v čase víkendu, keď je záujem o tieto služby najväčší. Ani sústavne kontrolovať a pokutovať „nespratníkov“, ktorí navštevujú posilňovňu väčšinou mimo pracovnej doby zamestnancov obce.

Obecné zastupiteľstvo preto rozhodlo ukončiť prevádzku posilňovne bez dozoru zodpovednej osoby. Dôvody sú nielen ekonomické, ale najmä bezpečnostné. Chceme však naďalej ponúkať občanom túto službu, ale zákonným spôsobom.

Prvým krokom bolo ponúknuť objekt do komerčného prenájmu. Obec postupovala v zmysle zákona o nakladaní s majetkom obcí a vyhlásila verejnú obchodnú súťaž na prenájom posilňovne. V čase uzávierky „Voderadčana“ ešte nebol známy výsledok súťaže. Je možné, že v prípade neúspešného 1. kola bude vyhlásené ďalšie, s miernejšími podmienkami. Stále však platí, že obec očakáva riešenie najmä od samotných cvičencov, ktorí v prípade založenia neziskovej organizácie sa môžu uchádzať o prenájom priestoru za zvýhodnených podmienok z dôvodu „hodného osobitného zreteľa“ v zmysle zákona.

OZNAM

Do 31.12.2015 môžu cvičenci vrátiť kartu do posilňovne v čase úradných hodín na obecnom úrade a požiadať o vrátenie finančnej zábezpeky vo výške 20,- EUR. Ak nie je žiadateľ uvedený v obecnom zozname držiteľov finančne zálohovaných kariet, musí sa preukázať dokladom o zaplatení zábezpeky pri vystavení karty.

Ing. Viera Dobišová

Pripravujeme pre vás...

Naša obec sa pripravuje na národný projekt IOMO (integrované obslužné miesto občana).

Základným poslaním tohto projektu je poskytnúť občanovi rôzne druhy výpisov pre úradné účely priamo na obecnom úrade. Samospráva poskytne občanovi prostredníctvom IOMO služby, ktoré ušetria občanovi čas aj peniaze.

Občania budú môcť na obecnom úrade získať:

Výpis/ Odpis z registra trestov

Výpis z listu vlastníctva

Výpis z obchodného registra.

O spustení služby IOMO na našom obecnom úrade vás budeme informovať prostredníctvom webovej stránky a informačnej tabule.

Gabriela Pittová

Náš vianočný darček

V týchto dňoch sú obchody navštevované viac ako inokedy. Je to celkom prirodzené. Obchody sú osvetlené, počť vianočné kolody a na adventnom venci postupne pribúda zapálených sviečok, čo nám chce naznačiť, že Vianoce sa neodvratne blížia. Ani sa neozdáme a je tu Štedrý večer! Nemáte aj Vy, milí priatelia, plnú hlavu starostí, čo kúpite svojim drahým a blízkym pod stromček? Možno sa teraz stresujete, čo dáte na sviatočný stôl, aké pekné a hodnotné darčeky sa dajú vyčariť z poloprázdnej peňaženky. Istotne, veď kto by nechcel dať svojim blízkym len to najlepšie a najkrajšie!

Chceme i tými darčkami vyjadriť svoju lásku, úctu a sme nervózni, že sa nám to dostatočne nedarí. Láska a úcta sa ale nemeria množstvom a nákladnosťou darčiekov, ba ani bohatosťou prestretého stolu. Samotné peniaze ešte žiadnu pohodu do domácnosti neprinesli. O tú sa musí postarať láskavé slovo, pochopenie, tolerantnosť. Jednoducho láska a úcta, ktorú treba vyžarovať a prejavovať. Gestom, úsmevom, možno i pohladením či láskavým pohľadom. Za peniaze ich nekúpime! Za peniaze možno kúpiť pekný dom, ale nie útulný domov. Za peniaze možno kúpiť za fúrik darčiekov, ale nie lásku,

ktorú majú predstavovať. Za peniaze možno kúpiť vzácny kríž do spálne, ale nie Krista. Spomeňte si na to pred týmito vianočnými sviatkami. Verte mi, naši blízki nám odpustia, že pod stromčekom nájdú len maličkosť. Neodpustia nám ale, ak ich nemáme radi. Preukazujme im preto našu lásku aj vo všedných dňoch života. Tak najlepšie vytvoríme doma hrejivú rodinnú vianočnú atmosféru. Želám Vám všetkým pokojné a požehnané vianočné sviatky, prežité v láskyplnom kruhu svojich najbližších.

*Mons. Ján Bučík
farár*

Ruža sv. Alžbety pre pani Matildu Zaťkovú

Počas Trnavskej novény, na sviatok sv. Alžbety Uhorskej, udelil trnavský arcibiskup Mons. Ján Orosch ocenenie „Ruža sv. Alžbety“ našej spoluobčianke pani Matilde Zaťkovej, ako prejav vďaky za dlhoročnú obeť službu cirkvi. Ide o ocenenie ľudí, ktorí sa mimoriadnym spôsobom vo svojom živote snažia nasledovať činnosť sv. Alžbety Uhorskej. Ruže symbolizujú dobré skutky a obeť lásku. Teta Matilka, ako ju voláme, obeťavo a bez nároku na odmenu 43 rokov vykonávala v našej farnosti služ-

bu upratovačky a vyzdobovateľky kostola. Podieľala sa na praní, žehlení oltárnych plachiet a krajčírskych prácach. Svojimi šikovnými rukami krajčírky poslúžila tiež nejednému z nás. Srdečne blahozeláme!

*Miroslava
Kramárová*

Osobnosti Voderád

Milí Voderadčania,

časopis, ktorý sa Vám dostáva do rúk, je a mal by byť najmä o nás, o ľuďoch, ktorí v obci žijú.

Väčšina sa ich tu narodila, ale je ich dosť aj takých, ktorí si Voderady za svoj domov vybrali neskôr. Niektorí sa s našou dedinou rokmi zrástli tak, že ich povedomie a angažovanosť na obecnom živote zanechala hlbokú stopu. Týchto ľudí je skutočne veľa. V radoch rodákov i tých neskôr prichodivších. Je mi ťažké, že medzi nami žil a pracoval aj pán PaedDr. Ambróz Stúpala, ktorého osobnosť by som týmto krátkym článkom chcela pripomenúť a vzdať mu úctu. Väčšina z nás si ho pamätá ako významnú osobnosť obce, ako človeka, ktorý pracoval pre ostatných, zapájal sa v obecných aktivitách, organizáciách a svojím humorom a ľudskosťou bol blízky mnohým.

Dovoľujem si Vám v tomto vydaní priniesť niekoľko zaujímavostí z jeho života, ktoré mi prezradila v rozhovore pani Pavlína Stúpalová, manželka bývalého pána riaditeľa ZŠ.

VŽ: Kedy ste sa do Voderád prisťahovali a prečo?

PS: Manžel prišiel do Voderád v roku 1958 za mnou, nakoľko ja už som tu v tej dobe rok pôsobila ako učiteľka.

VŽ: Koľko rokov mal p. Stúpala, keď sa stal riaditeľom vtedajšej školy? A koľko

V druhej polovici článku mi dovoľte priniesť Vám zopár riadkov z rozhovoru s ďalšou významnou osobnosťou našej obce, pánom **Igorom Kasanickým**, bývalým riaditeľom školy, ktorá bola pre našu obec jedným z hlavných poznávacích známení minulého storočia.

Igor Viliam Kasanický sa narodil 24.3.1920 na Liptove. Bol priamym účastníkom SNP.

rokov pôsobil ako pedagóg vo voderadskej škole celkovo?

PS: Pri nástupe do funkcie riaditeľa mal 23 rokov a na škole odpracoval celkom 48 rokov. Počas jeho pôsobenia sa podieľal na výchove približne 70% súčasných obyvateľov obce Voderady, Pavlice a SNV.

VŽ: Mal p. Stúpala nejakú príhodu zo školy, alebo udalosť, ktorá bola preňho najobľúbenejšia, na ktorú rád spomína?

PS: V riadiacej práci sa denne stretával s mnohými nepredvídateľnými situáciami. Napríklad pri výstavbe novej školy, keď pre nedostatok peňazí bola ohrozená výstavba telocvične a družiny. Dozvedel sa, že ak budú vykopané základy na telocvičňu a družinu, ich financovanie sa už nezamietne. Preto zburcoval celý učiteľský zbor a ten spoločne so ZRPŠ zmobilizoval rodičov a takmer celú dedinu, aby sa na vykopaní základov podieľali. Za týždeň boli základy svojpomocne vykopané a realizácia výstavby dostala zelenú.

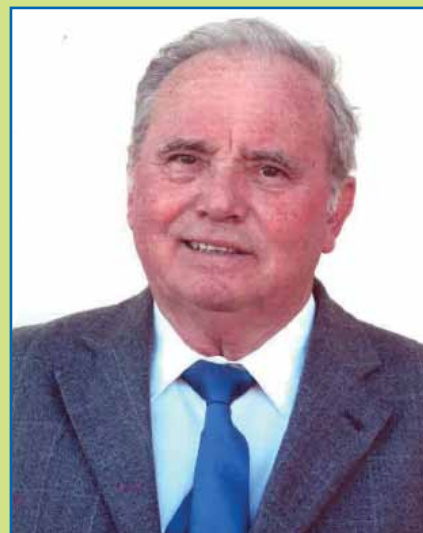
VŽ: Čo bol jeho životný sen? A splnil sa mu?

PS: Jeho najväčším životným snom bolo mať dobrú rodinu. Tento sen sa mu splnil. Spolu sme vychovali 3 deti, ktoré nám po celý život robia radosť. Právom bol na ne hrdý.

Po vojne pracoval na Povereníctve pôdohospodárstva v Bratislave. V tom období sa budovali doškolorovacie strediská pre dospelých a mládež a on sa ako 31 ročný stal 1.10.1951 riaditeľom Poľnohospodárskeho učilišťa so sídlom vo Voderadoch. Vo funkcii riaditeľa tejto školy pôsobil 32 rokov. Bola to náročná práca. Škola bola v budove kaštieľa, ktorý potreboval mnohé renovácie a úpravy, aby mohla slúžiť novému účelu vyučovania, odbornej praxe a spociatku aj ubytovaniu žiakov. Škola bola s celoštátnou pôsobnosťou. Prichádzali sem študenti z celej republiky, aj z Čiech. Pod jeho vedením škola napredovala, budovali sa odborné učebne, školský majetok i moderný domov mládeže.

Pán Kasanický na tieto roky rád spomína. Napriek krásnemu veku 95 rokov si dobre pamätá príhody, ako museli vychovávatelia odprevádzať študentov z DM na večeru do budovy kaštieľa a ako ich strážili na internáte, na ktorý sa rôznymi spôsobmi snažili dostať domáci mládenci. Najviac mu ako ctiteľ vtedajších študentiek utkvil v pamäti toho času chlapec prezývaný „Pajo“. Ďalšou udalosťou, ktorá mu pripomína staré časy, je spustenie novej kotolne do pre-

Krátky životopis PaedDr. Ambróza Stúpalu

- Narodil sa 22.8.1935 v Zavari
- Pochádzal z ôsmich detí
- V r. 1954 maturoval na Pedagogickej škole v Trnave
- V r. 1961 ukončil vyššie pedagogické vzdelanie (matematika – fyzika)
- V r. 1998 ukončil štúdium na VŠ tretieho veku (záhradníctvo)
- Oženil sa v r.1958, mal 3 deti
- Vo funkcii riaditeľa školy pôsobil od r. 1958 do 1990. Ako učiteľ pracoval na škole do roku 2006
- Zomrel 16.6.2009

vádzky. Bola to vtedy pre zamestnancov školy mimoriadna udalosť. Nový kotol bol „pokrstený“ odevom pracovníkov školy. Pri prvom spustení kotla v ňom zhoreli časti odevu kuričov, šoférov, tričká údržbárov, ale i čiapka riaditeľa. Aj toto je súčasť histórie Voderád, ktorá má stále mnohých pamätníkov. Pán Kasanický bol za svoju prácu odmenený titulom „Zaslúžilý učiteľ“.

V súkromnom živote bolo jeho najväčším snom založiť si rodinu a mať deti, lebo on sám bol jedináčik a matka mu zomrela, keď mal 2 roky. Jeho sen sa mu splnil v šťastnom manželstve s p. Teréziou Kasanickou, rod. Benkovskou, s ktorou vychoval dve deti. Dcéra Viera je doktorka medicíny s vedeckou hodnosťou PhD. a syn Igor je inžinier ekonómie. Pán Kasanický sa teší dobrému zdraviu a ja mu za občanov obce Voderady želim, aby tomu tak bolo aj naďalej a taktiež mu vyslovujem poďakovanie za jeho celoživotné pôsobenie v obci.

Mgr. Veronika Živická

Umelecký festival Rukami a srdcom 2015

Rukami a srdcom

24. a 25. júla sa areál Základnej školy vo Voderadoch premenil na dejisko najvýznamnejšieho obecného kultúrno-spoločenského podujatia. Do

tohto dátumu a samotnej realizácie sa uskutočnilo niekoľko prípravných a poradných stretnutí kultúrnej komisie a nadšencov umenia.

V priebehu dvoch festivalových dní sa počas programu, ktorý trval od 18-tej do 23-tej hodiny, vystriedalo na pódiu niekoľko zaujímavých a kvalitných hudobníkov.

Po piatkovom slávnostnom otvorení starostom obce doc. Ing. Pavlom Augustínom, CSc. nasledovalo vystúpenie speváckeho zboru Prameň pod taktovkou nového dirigenta Mgr. art. Michala Matejíčka. Večer patril hlavne milovníkom folklóru, ľudovej a dychovej hudby, počas ktorého sa predstavili Krupanskí črpáci, Kysucký Prameň z Ošadnice a dychová hudba Drietomanka. Aj práve vďaka skladbe programu sa organizátori podujatia mohli v tento deň tešiť zo zaplneného areálu.

Súčasne v novej telocvični prebiehala vernisáž a výstava umelcov z regiónu a mladých začínajúcich umelcov, gestorom ktorej bol Mgr. art. Michal Kušík a Základná umelecká škola vo Voderadoch. Po oficiálnom otvorení výstavy sa predstavila sympatická hudobná dvojica, ktorá talianskymi rytmickými piesňami navodila príjemnú atmosféru. Tú už ale v priestore výstavy dotvárala aj lákavá vôňa kvalitnej kávy, ktorú odborne pripravovali mladí baristi.

V sobotu sa na pódiu predstavila čoraz známejšia kapela Teachers Band, zložená z pedagógov – umelcov Základnej umeleckej školy vo Voderadoch. Atmosféra a nálada vygradovala country piesňami PaciPacifiku a írskej speváčky s nezameniteľným hlasom Luan Parle. Aj keď sa Voderadským nebom niesli

ťažké mraky, ktoré predpovedali poriadny lejak, počasie vydržalo aj pri vystúpení slovenského jazzmana svetového formátu, umelca, skladateľa, manažéra a speváka Petra Lipu. V závere vystúpenia veľikána hudobnej jazzovej scény začali padať prvé kvapky dažďa, nebol to však dôvod skončiť, naopak magické čaro hudobnej noci sa stupňovalo a všetci už netrpezlivo čakali na ďalšieho účinkujúceho - rock-popovú kapelu Kochanski. Práve počas ich vystúpenia sa prejavila profesionalita agentúry zabezpečujúcej hlavný stage a zvučenie. Technici pružne zareagovali na zmenu počasia a keďže začal fúkať silný nárazový vietor, prerušili koncert a spustili prestrešenie pódia na bezpečnú výšku. Kochanski tak mohli dokončiť koncertné vystúpenie, ktoré rozťančovalo skupinky nadšencov.

Organizátori festivalu ani tentokrát nezabudli na najmenších návštevníkov, ktorých potešilo maľovanie na tvár, tvorivé dielne, krásne bábkové divadielko či kolotoč na ručný pohon.

Ukážky ľudových remesiel samozrejme nechýbali. Pletené košíky, medovníčky, šperky, patchworkové výrobky, umelecké výrobky z papiera si mohli návštevníci festivalu a obdivovatelia ručných prác nielen pozrieť, ale aj zakúpiť.

O občerstvenie sa tradične postarali organizácie pôsobiace v obci Voderady a veru, medzi toľkými lákavými dobrotami bolo z čoho vybrať.

Umelecký festival Rukami a srdcom 2015 môžeme hodnotiť ako vydarený. Pokojná atmosféra celého podujatia a dobrý pocit, že sme opäť dostali možnosť o ďalší kúsok kultúrne podrásť, príležitosť stretnúť sa so svojimi známymi, rodinou, zabaviť sa, pookriať... nech sú pre nás motiváciou do ďalšieho kultúrneho diania vo Voderadoch.

Mária Šišková

Festival z pohľadu členky organizačného štábu...

Prázdninový festival „Rukami a srdcom“ sa naozaj doslova a dopísmena robil šikovnými rukami a dobrými srdcami. Bolo mi cťou, ako cezpoľnej, spolupracovať na tak úžasnom projekte s množstvom šikovných a obetavých ľudí. Z môjho pohľadu to bola úžasná príležitosť pre mládež, ktorá sa v rôznych odvetviach zapojila do činnosti organizačného štábu, ktorý bol viac, než dokonalý. Obdivovala som, ako mladé dievčatá a chlapci, ktorí na tomto podujatí pracovali ako brigádnici, pristupovali ku svojim úlohám zodpovedne a ako, z môjho pohľadu, doslova kmitali počas celého festivalu, či už šlo o inšpicientky, chlapcov pri smetných košoch alebo pri parkovaní. Ja ako členka organizačného štábu, môžem byť na nich - cudzie deti z cudzej obce - právom hrdá a pyšná a môžem s radosťou prehlásiť, že sa mi s nimi skvelo pracovalo. Som vďačná za príležitosť zúčastniť sa tohto festivalu, ktorý ma obohatil nielen o skúsenosti, dobrý pocit z dobre odvedenej práce, ale hlavne o nové priateľstvá, ktoré sú v mojom prípade na celý život. Pretože, keď niečo človek robí s ľuďmi, ktorí sú naladení na rovnakej vlnovej dĺžke, majú šikovné ruky a veľké srdce, tak akákoľvek práca, ktorá sa na prvý pohľad zdá neľahká, sa odrazu robí s ľahkosťou a úsmevom na tvári. PRIATELIA, preto sa na vás teším v budúcom roku a modlím sa, aby sme sa v zdraví stretli opäť v areáli ZŠ a dali tomuto festivalu našimi rukami a srdcami zase novú energiu a veľkoleposť.

Iveta Puchoňová, Cifer

AGRO a Dožinkové slávnosti

Bývalé Poľnohospodárske družstvo Voderady - Slovenská Nová Ves, s dlhoročnou tradíciou v hospodárení v rastlinnej i živočíšnej výrobe, kúpil v júni 2011 nový investor - mladý hospodár Ing. Roman Čapoš, majiteľ spoločnosti 3J-3D int., s. r. o., pôsobiacej v oblasti dopravných a logistických služieb, čím vznikla akciová spoločnosť Agro Voderady - Slovenská Nová Ves, a. s.

Nová ekonomická štruktúra mnohé zmenila. Prejavilo sa to nielen v areáli podniku či na obnove technického parku. Zvýšila sa nám aj úžitkovosť dojníc, napriek tomu, že ich stavy sa na farme nezmenili. Dojnice sa radia medzi tie s najvyššou úžitkovosťou za normované laktácie na Slovensku podľa kg mlieka i podľa kg bielkovín.

Podľa najnovších výsledkov kontroly úžitkovosti hovädzieho dobytku v SR sa Agro Voderady - Slovenská Nová Ves, a. s. zaradila na 1. miesto medzi najlepšími „Maštalami prvôstok holsteinského plemena podľa kg bielkovín“ s minimálne 10 ukončenými laktáciami (s 10 693 kg mlieka) a na 3. miesto medzi „Najlepšími maštalami prvôstok podľa kg mlieka“.

Podnik obhospodaruje 1 260 hektárov ornej pôdy, na ktorej pestujú nielen klasické obilniny - pšenice (380 ha), jačmene, ale aj repu, slnečnicu, kukuricu na zrno, na osivo i siláž, cukrovú repu, lucernu a hrach.

Firma investovala do vlastného zavlažova-

cieho zariadenia. Vo vlastníctve podniku je 80 ha, väčšia časť pôdy sa prenajíma.

Tak, ako každý rok, aj v tomto roku zorganizovalo AGRO Voderady – SNV, a. s. 4. ročník dožinkových slávností, nielen pre zamestnancov a obchodných partnerov, ale i pre občanov Voderád a Slovenskej Novej Vsi. Na pódiu dostal priestor vystúpiť spevácky súbor Prameň, moravskú dychovku prezentovala Mistříňanka, mladšie ročníky potešilo vystúpenie piešťanskej skupiny Slniečko. Atmosféru dotvárala terchovská muzika Kováčovci z Novej Bystrice.

Agro Voderady - SNV a. s.

Slovenský zväz záhradkárov

Čitatelia Voderadčana, aj v tomto čísle časopisu Vás chceme oboznámiť s činnosťou v našej organizácii. Začiatkom roka 2015 sme na výročnej schôdzi hodnotili minulý rok 2014 a stanovili sme si úlohy na rok 2015. Úlohy v minulom roku sme prevažne splnili. Úlohy stanovené na rok 2015 sme začali plniť brigádami na fare a Hoferskom kríži. Na požiadanie vedenia základnej školy o našu spoluprácu na úprave školského pozemku sme v jarných dňoch ostrihali a postriekali ovocné stromy. V júli, ako každý rok, tak aj v tomto roku sme pomáhali obecnému úradu s občerstvením na festivale Rukami a srdcom. V auguste naši členovia navštívili poľnohospodársku výstavu

Agrokomplex v Nitre. Našou nosnou činnosťou aj v tomto roku bolo usporiadanie výstavy ovocia, zeleniny a kvetov. Výstava sa uskutočnila v mesiaci september. Naši členovia na nej vystavili viac ako 300 exponátov. Svojimi výtvarmi z ovocia a kresbami sa na výstave podieľali aj žiaci základnej a materskej školy. 7. novembra sa naši členovia ZO zúčastnili tematického zájazdu do Trnavy na deň otvorených pivníc. Záverom chcem vyzvať strednú a mladú generáciu občanov, ktorých baví záhradkárčenie, aby omla-

dili naše rady, a tak zachovali činnosť ZO záhradkárov a samotnú organizáciu pre ďalšie generácie.

František Ožvald (ZO SZZ)

Októbrové podujatie: úcta k starším

Motto: „Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok. Človek je krásny podľa múdrosti, čo zrači sa mu v oku, podľa vrások a bielych vlasov, podľa slov, keď ponára sa v hovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý. Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi.“

Dňa 18. októbra sa uskutočnilo posedenie pre seniorov pri príležitosti Mesiaca úcty k starším. V kultúrnom dome sa zišli naši milí hostia, občania Voderád, ktorých privítal starosta obce. Úvod kultúrneho programu patrilo pô-

sobivému vystúpeniu speváckeho zboru Prameň pod vedením Mgr. art. Michala Matejčika. Prijemnú atmosféru navodil heligónkový súbor Mladý heligón z Rabčíc na Orave. Bolo milé vidieť, ako piesne z okolia Oravy v podaní malých hudobníkov vyčarili úsmev na tvárach našich seniorov a rozospievali všetkých prítomných. Dúfajme, že aj v budúcom roku sa všetci stretnú, možno ešte vo väčšom počte a zaspomínajú si

aj na toto príjemne strávené popoludnie.

Mária Šišková

Práca školského psychológa na ZŠ s MŠ vo Voderadoch

Na Základnej škole s materskou školou vo Voderadoch pôsobím ako školská psychologička druhý školský rok a ako matka už štvrtý. V minulosti som pracovala aj ako poradenský psychológ v CPPPaP (Centre pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie) a musím povedať, že mať vlastného školského psychológa, ktorý pracuje priamo na škole, je obrovskou výhodou pre všetkých. Ako školská psychologička som k dispozícii žiakom, učiteľom aj rodičom a keďže pôsobím priamo na škole, osobne poznám atmosféru školy, jej problémy, poznám členov pedagogického zboru, štýl ich práce a používané metódy, dokážem účinnejšie vyhodnotiť vzniknuté problémy a navrhnúť vhodnú intervenciu. Žiaci, učitelia aj rodičia ma môžu v prípade potreby okamžite kontaktovať a bezprostredne riešiť vzniknuté problémy. Mám možnosť pozorovať deti priamo pri práci v triede, sledovať ich správanie a prejavy cez prestávky, čo sú pre mňa veľmi cenné informácie. Veľmi oceňujem podporu vedenia, ktoré spoluvytvára podmienky mojej práce a vychádza mi v ústrety nielen v prípade potreby práce s celou triedou.

Kľúčom k úspechu mojej práce je dôvera a na prvom mieste sú u mňa vždy záujmy dieťaťa. Činnosť školského psychológa prebieha v dvoch hlavných rovinách: preventívnej a poradensko-intervenčnej.

Tento školský rok beží na našej škole program prevencie šikanovania. V rámci tohto programu pracujem s každou triedou v priebehu troch, prípadne štyroch stretnutí, na ktorých diskutujeme na tému šikanovania, preberáme si rôzne možnosti reagovania, zamýšľame sa nad tým, ako sa asi cíti obeť, aké môže mať šikanovanie pre ňu dôsledky, aký asi je agresor, čo môžu urobiť svedkovia a pod. Najdôležitejšie posolstvo týchto skupinových aktivít je, že na tejto škole netolerujeme žiadne prejavy šikanovania. Aby sa šikanovanie mohlo riešiť, je potrebné o ňom vedieť. Šikanovaniu sa najlepšie darí v atmosfére utajovania. Povzbudzujeme preto deti, aby každý prípad šikanovania oznámili, či už sú sami obeťou alebo svedkom. Takéto skupinové diskusie považujem za veľmi prospešné, nielen čo sa týka obsahu diskutovanej témy, ale aj z hľadiska toho, že deti si precvičujú svoje komunikačné zručnosti, učia sa prezentovať svoj názor, prijímať názor druhých, podporiť svoj názor argumentmi a pod.

V triedach s problematickými vzťahmi usku-točňujem rôzne skupinové aktivity na zlep-

šenie celkovej atmosféry v skupine a vzájomných vzťahov medzi spolužiakmi. Tejto práci so skupinou predchádza zmapovanie sociálnopsychologickej atmosféry v triede. Realizujem tiež sedenia s viacerými žiakmi, ktorí majú medzi sebou nejaký konflikt, prípadne problematický vzťah. Časté sú individuálne sedenia so žiakmi, či už na žiadosť rodiča, učiteľa alebo žiaka samotného. Dôvody sú rôzne – výchovné problémy, problémy v učení, emocionálne, vzťahové problémy a iné. Poskytujem aj konzultácie rodičom, ktorí sa na mňa obrátia so žiadosťou o výchovné poradenstvo a spoločne hľadáme vhodné výchovné postupy a metódy šité takpovediac na mieru ich vlastnému dieťaťu. Ak je potrebné psychologické vyšetrenie, realizujem ho vždy výlučne s písomným súhlasom zákonného zástupcu, ktorého následne osobne informujem o jeho výsledkoch.

Ďalšou oblasťou môjho pôsobenia na škole je oblasť poradenstva. Minulý školský rok som zrealizovala skupinové psychodiagnostické vyšetrenie žiakov 9.ročníka, ktoré bolo rozdelené do viacerých stretnutí. Bolo zamerané na zisťovanie intelektových, osobnostných a motivačných predpokladov, ako aj záujmovej orientácie žiakov za účelom posúdenia vhodnosti ich ďalšieho smerovania. Následne som výsledky individuálne prekonzultovala so žiakmi a ich rodičmi a spolu s výchovnou poradkyňou, ktorá má prehľad o stredných školách a zároveň pozná deti z inej stránky, sme prediskutovali možnosti výberu vhodnej strednej školy. Rovnaký postup absolvujú aj terajší deviatiaci.

V náplni mojej práce je aj vedenie dokumentácie integrovaných žiakov a vypracovávanie IVVP (individuálnych výchovno-vzdelávacích plánov) v spolupráci so špeciálnym pedagógom poradenského zariadenia, ktoré odporučilo integráciu, konzultácia s učiteľmi a rodičmi integrovaných detí. Musím konštatovať, že na našej škole sa naozaj uplatňuje individuálny prístup a zohľad-

ňujú sa špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby našich žiakov.

Veľmi dobrá je tiež spolupráca s materskou školou. Pre rodičov predškolákov som minulý školský rok pripravila a odprezentovala prednášku na tému školskej zrelosti. Vypracovala som dotazník pre učiteľky MŠ, ktoré mi ho ochotne na každé dieťa zvlášť vypracovali, napriek tomu, že bol dosť obsiahly. Tieto informácie som doplnila individuálnym vyšetrením školskej zrelosti každého predškoláka priamo v priestoroch škôlky. Následne som výsledky individuálne prekonzultovala s rodičmi a v prípade zistenia nezrelosti v určitej oblasti som odporučila konkrétne psychostimulačné cvičenie na rozvoj oslabených funkcií. V sporných prípadoch som odporúčala komplexné vyšetrenie školskej zrelosti v CPPPaP, ktoré môže odporučiť odklad školskej dochádzky. Myslím, že takýto postup sa osvedčil a chceli by sme v ňom pokračovať aj tento rok.

V septembri som pre rodičov nových detí pripravila krátku prednášku o adaptácii detí na MŠ, doplnenú o konkrétne rady, ako pomôcť dieťaťu zvládnuť tento prechod čo možno najpokojnejšie.

Moja práca je pre mňa moje hobby, robím prácu, ktorá ma baví a naplňa.

Mgr. Andrea Karczubová
školská psychologička

Týždeň zdravia na našej škole

O zdravie našich detí sa snažíme starať čo najlepšie. Deti majú možnosť odoberať zdravú desiatu v našej školskej jedálni, celý rok im zabezpečujeme ovocie a ovocné šťavy. Triedne panie učiteľky sa starajú o pitný re-

zim a podporujú pitie čistej vody s citrónom, mäťou a pod.

Vždy na jeseň sa tematike zdravého stravovania venujeme intenzívnejšie. Tretí októbový týždeň sa už tradične na našej škole nesie v duchu zdravej výživy. „Týždeň zdravej výživy“ je u žiakov veľmi obľúbený.

Deti si aj tento rok spolu s učiteľmi vyrábali zdravé nátierky, šaláty a podaktorí priniesli aj chutné koláčiky. Pri úprave stolov s jedlom, ktoré si triedy vynesli na chodby školy, sa naučili aj čo-to z estetiky aranžovania jedla. Deti boli hrdé na svoje výtvary, ktoré však za pár minút desiatovej prestávky skončili v žalúdkoch

hladošov. Deti z 1. stupňa si urobili hostiny vo svojich triedach.

Súčasťou Týždňa zdravia bolo aj zapojenie sa do výtvarnej súťaže, vyhlásenej ministerstvom poľnohospodárstva.

Ďalšou akciou v tomto týždni bola „sladká návšteva“ pani Čechovičovej z Jarnej, ktorá pečie fantastické štrúdle a prišla to naučiť aj našich siestakov. A tak deti (ale aj panie učiteľky) mohli vidieť, ako sa vyrába pravá ľahaná makovo-jablko-višňová štrúďľa. Deti sa naučili zarobiť cestu na štrúďľu a zoberali si ho domov, lebo cestu sa musí nechať odležať. V tomto týždni sme sa nielen zdravo stravovali, ale si aj pripomenuli dôležitosť zdravých potravín v našom živote. Už sa tešíme na budúci rok!

Európsky deň jazykov

Pri príležitosti Európskeho dňa jazykov sa naša škola už po druhýkrát zapojila do množstva aktivít zameraných na rozvoj komunikačných zručností žiakov v cudzom jazyku.

Ani tento rok sme nevynechali súťaž v anglickom hláskovaní - „Spelling competition“ pre žiakov 1. stupňa. Víťazmi školského kola sa stali:

- 1.miesto: Magdalénka Hornáčková (4.B)
- 2.miesto: Timur Bergl (4.B)
- 3.miesto: Dominik Buček (4.A)

Anglické divadielko s názvom „The big beet“ (O veľkej repe) si pripravili žiaci 5. ročníka pre našich najmladších žiakov – prvákov, druhákov a tretiakov. Bolo to zaujímavé interaktívne predstavenie, do ktoré-

ho sa zapojili aj samotní diváci a precvičili si tak svoje vedomosti z angličtiny.

Pre žiakov druhého stupňa (ale aj pre našich štvrtákov) boli pripravené 2 zaujímavé stanoviska s aktivitami. Na prvom, ktoré sme nazvali „Lekcia jazykolamov“, sa žiaci vďaka svojim starším spolužiakom oboznámili so zaujímavými slovnými spojeniami, rýmami a textami z rôznych svetových jazykov, ktoré cudzincovi znejú humorne a pri ich interpretovaní si naši žiaci takmer „polámali jazyk“. Zábavno-poučným bol pre žiakov aj kvíz, pri ktorom si preverili svoje vedomosti o Európe.

O ďalšie stanovisko sa postarali niektorí naši deviataci a nazvali sme ho „Iný kraj, iný mrav“. Žiaci zábavnou formou ukáza-

li svojim spolužiakom zvláštnosti a odlišné zvyklosti v etikete niektorých národov. Súčasťou bol aj „rýchlokurz jedenia čínskymi paličkami“, na ktorý nadviazala súťaž preverujúca túto zručnosť. Aj tu sa žiaci veľa naučili, ale hlavne sa dobre zabavili!

Ani tento rok sme nezabudli na škôlkarov – našich budúcich prváčikov. V piatok 2.10. sme zahráli svoje anglické divadielko „O veľkej repe“ aj najstarším škôlkarom.

Na hodinách techniky trochu inak

V rámci školského projektu zameraného na podporu rozvoja polytechnickej výchovy realizujeme v škole netradičné hodiny techniky v 5. ročníku. Začali sme „záhradníčením“, a to výsadbou skalky v našej školskej záhradke, založením jazierka a chovom ja-

zierkových rybičiek. Po skončení jesenných prác sme sa vrhli na práce v našej, zatiaľ improvizovanej dielničke, školskej kuchynke. V spolupráci s pani Silviou Šimák sme naučili deti tradičnej technike spracovania ovčej vlny – plsteniu. Deti plstili krásne brošne a mydlá. Technika plstenia ich natoľko zaujala, že sa jej podaktorí venujú aj vo voľnom čase.

Techniku v 5. ročníku vyučuje aj naša pani riaditeľka, ktorá zasvätila dievčence do tajov šitia na šijacom stroji. Začiatky neboli ľahké, lebo šiť rovno a ešte si aj pri tom neprišit' prsty, nie je nič pre nešikovných, ale nakoniec sme hravo zvládli ušiť pekný vankúšik. Šijací stroj nám darovala pani Trubačová,

ktorej zaň veľmi pekne ďakujeme. Postupne pripravujeme, hlavne pre našich chlapcov, dielňu, do ktorej nám pribudol pracovný stôl, ktorý nám daroval pán Sárka. Do budúcnosti chceme pripraviť a vybaviť priestor potrebným zariadením a náradím na plnohodnotné vyučovanie technickej výchovy.

Nový školský rok v ZUŠ

Umelecký rast detí v ZUŠ vo Voderadoch sa po letných prázdninách rozbehol na plné obrátky. Škola, tak ako každý rok, otvorila vzdelávanie v štyroch umeleckých odboroch (hudobnom, tanečnom, literárno-dramatickom a výtvarnom). Počet detí, ktoré prejavujú záujem o vzdelávanie v našej umeleckej škole, opäť mierne vzrástol, čo je dôkazom kvalitnej práce učiteľov.

V školskom roku 2015/2016 sa v umeleckej škole zmenila filozofia vyučovania v tanečnom odbore. Od septembra sa tréningy v tanečnom odbore nezameriavajú len na folklórny tanec, ale snažíme sa deťom po-

skynúť základy z rôznych tanečných štýlov. Neznamená to však, že s folklórnym tancom naša škola nadobro skoncovala. Umelecká škola bola od svojho vzniku súčasťou rôznych obecných podujatí, kam folklór jednoznačne patrí a o túto prestíž sa určite nechceme pripraviť. Preto jednou z disciplín v tanečnom odbore bude aj naďalej príprava choreografií na obecné podujatia so zameraním na tradície a folklór.

Ďalšími zmenami si prešlo vyučovanie vo výtvarnom odbore. Rozhodli sme sa pokračovať v úspešnom programe rozšíreného vyučovania - hrnčiarstva. Hrnčiarstvo bude v novom školskom roku oveľa kvalitnejšie. Do skupín rozšíreného vyučovania sme zaradili menší počet detí, čo skvalitní prístup učiteľa k žiakom. Práca v tomto vzdelávacom programe bude prebiehať takmer ako individu-

álna hodina v hudobnom odbore.

Literárno-dramatický odbor sa v súčasnom školskom roku rozšíril o viaceré nové deti, a preto vyučovanie prebieha v dvoch skupinách. Deti sme rozdelili do skupín podľa veku, vďaka čomu bude môcť pani učiteľka intenzívnejšie pracovať na technikách prednesu. Samozrejme, aj v tomto školskom roku máme cieľ zúčastniť sa na súťažiach detskej divadelnej tvorivosti. A snáď sa opäť prebojovať až do celoslovenského kola.

Hudobný odbor je v našej umeleckej škole najstabilnejší. Vyučovanie akordeónu, klavíra, gitary, flauty a klarinetu sme v tomto školskom roku obohatili o vyučovanie saxofónu. Učitelia taktiež pokračujú v projekte školských kapiel. Na pôde školy tak pôsobia rôznorodé zoskupenia, ktoré sa predstavujú na všetkých podujatiach školy.

Verím, že svojou činnosťou obohatíme nielen vzdelanie talentovaných detí, ale aj celý kultúrny život v našej obci.

Úspech našich učiteľov na súťaži Chalupkovo Brezno

V dňoch 9. až 11. októbra 2015 sa v Brezne konala už po 48. krát ojedinelá celoslovenská súťažná prehliadka tvorivej umeleckej činnosti pedagogických zamestnancov. Punc jedinečnosti jej dodáva úctyhodný vek tradície oceňovania kvalitnej práce učiteľov a vytrvalosť, s akou v dnešnej konzumnej spoločnosti zameranej na materiálny zisk šíri posolstvo hodnôt zušľachťovania ľudského ducha.

Na tomto ročníku súťaže sa prezentovali v

dvoch súťažných kategóriách aj učiteľia zo ZUŠ vo Voderadoch. Csaba Kőböl v kategórii skladateľskej tvorby a Janka Mikušová hrou na sopránovej flaute v duete s Csabom Kőbölom na lutne v kategórii komornej hudby.

Zo súťaže si učiteľia z našej umeleckej školy odniesli príjemné spomienky zo stretnutí a zaujímavých rozhovorov s ostatnými súťažiacimi kolegami. Nadviazali nové kontakty a načerpali množstvo novej inšpirácie do

každodennej učiteľskej práce. No najväčšiu hrdosť cítime zo získaných ocenení. Skladateľská tvorba Csabu Kőböla bola ocenená zlatým pásmom, rovnako aj interpretačné výkony dueta s Jankou Mikušovou. Najväčším úspechom však bolo získanie ocenenia Laureát Chalupkovho Brezna v kategórii Hra na hudobnom nástroji. Vďaka tomu sa naši učiteľia stali najlepšími interpretmi na súťaži s celoslovenskou účasťou.

Mgr. art. Michal Matejčík

A čo je tanec?

Pod pojmom tanec si každý jeden z nás predstaví niečo iné. Pre niekoho je to pohyb vykonávaný na hudbu, pre niekoho je to šport, pre iných zase skákanie po priestore a vytváranie všelijakých útvarov a nebezpečné švihanie nohami. Človek má svoj vlastný pohľad, svoj názor...

Teraz by som Vám, rodičom, chcela priblížiť svoj pohľad a názor na to, čo tanec znamená pre mňa a čo si pod tým predstavujem. „Tanec je skrytý jazyk duše,“ povedala Martha Graham. Týmto citátom sa riadim od svojho detstva, keď som sa tancu začala profesionálne venovať. Netancujem preto, lebo započujem hudbu. V mojom podvedomí ja sprevádzam hudbu, pretože tancujem tak, ako to cítim; to, čo nepoviem nahlas, vytancujem. Aj keď sa deti snažím viesť hlavne ku klasickým formám tanca, t.j. k baletu a ľudovému tancu, preberám s nimi aj techniky moderného tanca.

Na vianočný koncert pripravujeme malé prekvapenie: okrem tancov, v ktorých sa predvedie aj malá, aj veľká skupina detí, bude sa tancovať aj tanec s názvom „Just dance“ (Proste tancuj). Táto choreografia bude o tom, ako dokázať všetkým, že tanec nie je zaškatul'kovaná forma jednej techniky, ale spájanie všetkého a všetkých. Pretože pri tanci sa nerozpráva, pri tanci sa vyjadruje to, čo ústa nepovedia.

Milí rodičia, vážení čitatelia, týmto by som Vás chcela srdečne pozvať na tanečné a divadelné vystúpenie, ktoré sa uskutoční 17. decembra o 17.00 hod. v kultúrnom dome.

Karolína Ternóczka, Dis. art.

OSVIENČIM – memento pre budúcnosť

Postreh jedného žiaka...

Bol chladný októbrový deň. Dlhá cesta autobusom nás zaviedla priamo do jedného z najstarších koncentračných táborov v Európe. Na začiatku našej exkurzie sme sa zastavili v prvej časti tábora. Vítal nás nápis „Arbeit macht frei“. Atmosféru dotváral ostnatý drôt obohnaný po obvode koncentračného tábora. Sprievodkyňa nám predstavila jednotlivé bloky, ktoré boli postavené v rovnakom štýle. Prezreli sme si malé priestory, v ktorých malo prespávať neraz aj tisíc ľudí pokope. Medzi blokmi sme šli potichu, bez reči, každý pohrúžený do svojich vlastných myš-

lienok a úvah. Koľko osudov a duší skrýva toto miesto? Ako mohol človek tak kruto, necitlivo a neľudsky zavraždiť toľko ľudí? Prišli na rad čísla. Židov tu zomrelo najviac. Na chodbách budov sme videli fotografie množstva väzňov, ktorí tu zomreli a pracovali. Samozrejme, že na fotografiách bola len hŕstka z ľudí, ktorí prichádzali do koncentračného tábora. Neskôr, keď sa zistilo, že fotografie sú drahé a zbytočné - zbytočné preto, lebo človek po mesiacoch tvrdej práce a skoro žiadneho jedla sa na seba už vôbec nepodobal, rozhodli sa pre čísla. Začali tetovať čísla priamo na telo. Aby mali poriadok a prehľad.

Doteraz nám znejú v ušiach slová sprievodcu: „Prečo? Pretože to bolo pre Nemcov jednoduché a praktické.“ Druhá časť koncentračného tábora nebola príliš ďaleko. Budovy boli ako malé kocky postavené na rovínke, roztrúsené a zároveň zarovnané pravítkom. Videli sme aj toalety a pochopili sme, že ľudia v koncentračnom tábore boli pre nacistov už iba „zvieratami“. Exkurzia v koncentračnom tábore v Osvienčime v nás zanechala silné spomienky. Exkurziu by sme odporučili všetkým ľuďom, aby sa nezabudlo na hrôzy Osvienčimu, a aby sa už nikdy minulost' neopakovala.

Z evidencie a štatistiky obyvateľstva od 1.7.2015 do 30.11.2015

Počet obyvateľov k 30.11.2015: 1441

Muži: 718, Ženy: 723

Od 3 – 6 rokov: 50

Od 1 – 15 rokov: 234

Od 1 – 18 rokov: 275

Od 15 – 18 rokov: 41

Od 18 – 55 rokov: 772

Od 18 – 60 rokov: 850

Do 15 rokov: 245

Do 18 rokov: 286

Nad 18 rokov: 1 154

Priemerný vek v obci: 39,55 rokov

Narodení: 9, Zomrelí: 8

Prist'ahovaní: 43, Odst'ahovaní: 28

V roku 2015 sa dožilo

60 rokov 24 obyvateľov

70 rokov 14 obyvateľov

80 rokov 8 obyvateľov

90 1 obyvateľ

90 – 100 8 obyvateľov

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

Narodili sa: Leonard Valentín, Ondrej

Benkovský, Ema Benovičová, Valéria

Zaťková;

Vitajte medzi nami !

Uzavreli manželstvo:

Marek Buček a Dana Ukropcová

Alexander Čeri a Martina Fajerová

Jozef Lehota a Beáta Suchoňová

Andrej Ballo a Darina Jedličková

Vladimír Grinaj a Martina Žilinčíková

Martin Viršik a Ing. Vladimíra Lukyová

Pavol Ožvald a Inesa Ovcáruc

Dušan Lepiš a Dominika Kollárová

Patrik Pethő a Linda Hanzelová

Lukáš Haluza a Iveta Janíčková

Všetko najlepšie na spoločnej ceste!

Navždy nás opustili:

Otto Vyhlídala, Jozef Šimko, Mária

Hanzlová, Jozefína Mičáková

Zostanete v našich spomienkach...

Zmena úradných hodín na OÚ

Pondelok 9:00 – 15:30

Utorok nestránkový deň

Streda 7:30 – 17:00

Štvrtok 7:30 – 14:00

Piatok 7:30 – 14:00

Od 12:00 do 12:30 prestávka na obed

Aj naši najmenší sa činia

Jednou z mnohých úloh v našej materskej škole je starostlivosť o zdravý životný štýl. V tomto školskom roku sme sa ešte intenzívnejšie zamerali na pohyb detí v rámci boja proti obezite. Na základe zmien vo vzdelávacích programoch a našich skúseností sme toho názoru, že základné pohybové aktivity u detí sú pomaly ale isto potlačované inforatickými a technickými úlohami na ne kladenými. Akoby sa zabúdalo na to, že zdravie je prvoradé.

Z tohto dôvodu sme v tomto školskom roku zriadili v materskej škole nový krúžok s využitím pedagóga, ktorý je sám aktívnym reprezentantom v SOFTBALE. Pre lepšiu predstavivosť, je to šport, ktorý je ľahšou formou bejzbalu. Hra s pálkou a loptičkou s pravidlami „odpáľ, prebehni a chyt“ je na postreh, presnosť a beh pre deti ideálnou kombináciou pohybu a formovania športovej zdatnosti. S touto aktivitou sme začali v mesiaci október, takže najväčším úspechom je zatiaľ trafiť sa do loptičky a správne ju nadhodiť. Verím, že našou aktivitou posunieme tento šport aj medzi iné materské školy a ktovie, možno o rok, o dva vznikne aj súťaž medzi materskými školami?

K týmto našim plánom a aktivitám by bolo nesmierne prospešné, ak by sa požiadavka na rozšírenie hracej plochy pre deti o nevyužívanú bývalú záhradu pri materskej škole stala skutočnosťou. Tento nevyužitý pás pôdy by v prípade zatrávnenia krásne poslužil na malé ihrisko práve na túto aktivitu.

Dôležitou súčasťou v rámci zdravia je dodržiavanie pitného režimu a podávanie vitamínov v podobe ovocných a zeleninových tanierov.

Dlhoročným sponzorom jabĺk a jablkovej šťavy pre naše deti je rodina Mareka Krajčoviča. Práve ona vymyslela akciu, ktorá sa konala 28.10.2015, keď pre nás pristavil

traktor s vlečkou a odviezol nás do ich jablňového sadu. Naše deti sa naučili, ako zbierať a ukladať jablká do debničiek, ktoré sme si mohli naplniť v neobmedzenom množstve a odviezť vlečkou späť do materskej školy. Zásoby, ktoré nám tým poskytli, vydržia deťom na každodennú dávku očistených jabĺk až do jari. Deti mali neopísateľné zážitky nielen z vozovania sa na traktore, ale aj zo samotného zberu jabĺk. Týmto zároveň ďakujeme manželom Krajčovičovým.

Aktivity, ktoré sme od septembra organizovali, boli:

- účasť na výstave ovocia a zeleniny, usporiadanej organizáciou záhradkárov,
- s účasťou rodičov sme usporiadali tekvicové slávnosti s tvorbou „svetlonošov“ priamo v areáli MŠ,
- deti zo základnej školy nám prišli zahrať rozprávku o repe v anglickom jazyku, spojenú s interaktivitou našich detí.

A z umeleckého súdka sa môžeme pochváliť účasťou na výstave známych architektov z architektonickej spoločnosti „Jančina architekti“ v Bratislave. Práce našich detí boli

prekvapením aj pre samého pána Ing. arch. Jančinu, ktorý našim deťom zdvihol prst na znak uznania.

Pred sebou máme zimné aktivity, ako sú:

- sviatok Mikuláša,
- tento rok vianočné vystúpenia v Slovenskej Novej Vsi a v domove dôchodcov vo Voderadoch,
- besiedky v materskej škole s rodičmi,
- tvorivé dielne s rodičmi,
- koledovanie dedinou z tanečného krúžku

Na záver mi dovoľte zaželať všetkým krásne a veselé blížiac sa sviatky, plné pohody a lásky v kruhu Vašich najbližších.

Adriana Polakovičová, zástupkyňa pre MŠ

V kultúrnom dome sa konala burza detského oblečenia

Malé deti veľmi rýchlo rastú a oblečenie je po nich v dobrom stave a môže poslúžiť ďalším. Dňa 26. septembra sme preto zorganizovali burzu detských vecí a potrieb pre deti. Ráno sa predávajúce „maminy“ zhromaždili v kultúrnom dome, aby si mohli pripraviť svoj tovar. K dispozícii mal každý svoje predajné miesto, na ktorom si tovar sám predával. Do detskej burzy sa prihlásilo 14 predávajúcich mamičiek z Voderád a 2 prišli z Cífera. Tovar bolo neúrekom: detské oblečenie, obuv, hračky, knižky, rôzne iné potreby pre deti (korčule, bicykel, kolobežka, kočik...). Ten, kto prišiel a koho neodradilo nepriaznivé počasie, neodišiel naprázdno... Veríme, že prvá zorganizovaná burza detského oblečenia v našej obci nebude poslednou. Len na Vás záleží, či o tieto aktivity prejavíte záujem.

Gabriela Pittová

Húževnatosť seniorskej organizácie

„Starobu nielen dožiť, ale aj plnohodnotne prežiť“... aj takýmto citátom sú motivovaní členovia seniorskej organizácie vo Voderadoch pri organizovaní rôznych podujatí, či už kultúrno-spoločenských alebo športových. Veru, húževnatosť môže našim dôchodcom závidieť ne jeden podstatne mladší spoluobyvateľ.

Podujatí, na ktorých sa zúčastňujú, alebo ich sami organizujú, je neúrekom. Hneď v úvode roka sa seniory stretli vo svojej klubovni na príjemnom fašiangovom posedení. Pri družnej debata, dobrom vínku a speve sa im veru dobre zabávalo. Medzi úspešné podujatia bezpochyby patrí účasť našich dôchodkýň p. Psotovej a p. Šturdíkovej na nakrúcaní úspešnej televíznej relácie Tajomstvo mojej kuchyne s moderátorkou, známou herečkou p. Kamilou Magálovou. Tridsať členiek a členov Jednoty dôchodcov sa na nakrúcaní tejto relácie taktiež zúčastnilo, aby z pozície diváckeho komparzu mohli podporiť výkony obidvoch dám. V marci sa naši seniory zúčastnili divadelného predstavenia Kamenný chodník. Apríl patril

tradičnému podujatiu – Babičkine dobroty, ktoré sa konalo v obci Križovany a na ktorom dôchodkyne ukázali svoje kulinárske zručnosti. Okrem receptov našich starých mám, ktoré tak často na stoloch už nevidáme, priniesli šikovné dôchodkyne rôzne koláče, zákusky, vyzdobené torty... Na konci apríla sa seniory potešili účasťou na Medzinárodnom veľtrhu kvetín a záhradníctva FLORA v Bratislave. V mesiaci jún sa konal turistický

zraz v obci Smolenice, na ktorom sa zúčastnili všetky organizácie Jednoty dôchodcov trnavského kraja, voderadskú organizáciu seniorov zastupovalo 32 členov. Úspech a ocenenia zo Športového dňa seniorov v Ružindole si priniesli p. Psota za 1. miesto v streľbe zo vzduchovky a p. Konyariková za 3. miesto v hode granátom. Na tomto športovom podujatí sa zúčastnilo 17 našich členov, ktorí súťažili v rôznych disciplínach, napr. stolnom tenise, vrhu guľou, kriketom a podobne. Atmosféra bola výborná a seniory si predsavzali obhájiť aspoň jednu zo získaných medailí. Na umeleckom festivale Rukami a srdcom, ktorý obec Voderady zorganizovala v dňoch 24. – 25. júla, opäť nechýbal stánok Jednoty dôchodcov s tradične skvelou sladkou pochúťkou – palacinkami s lekvárom a čokoládou, ktoré chutili hlavne našim najmenším.

Výlet do Rajeckej Lesnej, na ktorom sa zúčastnilo 38 členov z našej organizácie, bol spojený s krížovou cestou, svätou omšou, návštevou Slovenského betlehema a prehliadkou Bojníc.

Seniorská organizácia prispieva svojou aktívnou brigádnickou činnosťou aj k zveľaďovaniu a skrášľovaniu našej obce.

Veríme, že sa členovia ZO JDS vo Voderadoch budú môcť naďalej stretávať na podujatiach, ktorými zmysluplne trávia svoj čas na zaslúženom dôchodku, v dobrom zdraví a v čo najväčšom počte.

Všetkým čitateľom Voderadčana, ako aj všetkým obyvateľom našej obce za Základnú organizáciu Jednoty dôchodcov vo Voderadoch prajeme požehnané vianočné sviatky prežité v zdraví v kruhu svojich najbližších a úspešný rok 2016.

Darina Roščáková (ZO JDS Voderady)

Spevácky zbor Prameň z Voderád

Spevácky zbor Prameň je umelecké teleso, ktoré v našej obci pôsobí už od roku 2004, a preto ho nie je potrebné zvlášť predstavovať. Spevácky a speváci združení v tomto zbere sa pravidelne predstavujú na kultúrnych podujatiach obce, ako aj na rôznych umeleckých podujatiach v rámci regiónu.

Rok 2015 bol pre spevácky zbor do istej miery zlomový. Po dlhých rokoch ukončila so zborom spoluprácu jeho dlhoročná dirigentka a zakladateľka, pani Mgr. Helena Cíсарová. Zakladateľka zboru po rokoch odovzdala žezlo učiteľovi a riaditeľovi miestnej základnej umeleckej školy, Mgr. art. Michalovi Matejčíkovi.

So zakladateľkou a dlhoročnou dirigentkou sa členovia rozlúčili prejavom veľkej vďaky. Starosta obce, pán Pavol Augustín, predniesol na stretnutí reč, v ktorej vyjadril vďačnosť za úžasnú prácu pani Heleny Cíсарovej a zároveň jej odovzdal kyticu kvetov a ďakovný list na pamiatku všetkého dobrého, čo speváckym zborom dosiahla.

S príchodom nového umeleckého vedúceho prišla aj nová koncepcia. Zbor začal rozširovať svoj repertoár, ktorý sa zamerával aj na novšiu hudobnú literatúru. Skladby ľudového

ladenia nový dirigent prešpikoval známymi melódiami, ale aj skladbou od známej kapely Vangelis. Prvá skúška ohňom novonastolenej cesty prišla v máji, keď sa zbor úspešne predstavil na koncerte organizovanom Katolíckou jednotou v Trnave a zároveň na vystúpení vo Voderadoch pri príležitosti Dňa matiek. Po úspešnom začiatku nasledovali vystúpenia na festivale Rukami a srdcom Voderady 2015, vystúpenie na podujatí Úcta k starším opäť vo Voderadoch. Tohtoročná práca súboru vrcholila v podobe úspešného prezentovania našich kvalít na prehliad-

ke speváckych zborov v obci Pata. Vystúpenie na tomto podujatí sa stretlo s veľkým ohlasom. Dokonca internetové noviny mesta Sereď o našom zbere napísali pochvalný článok. V súčasnosti sa zbor chystá na svoje tradičné vystúpenie na vianočnom koncerte. V tomto roku však vystúpenie bude netradičné vďaka hudobníkom, ktorí spolu so speváckym zborom vystúpia. Ale nebudem predbiehať, veď napokon sa môžete prísť presvedčiť sami v sobotu 19. decembra 2015 v miestnom Kostole sv. Ondreja.

Mgr. art. Michal Matejčík

Koho si dám dnes v noci na večeru?!

Poznáte to! Už je ten správny čas a vonku postačujúca tma na „akciu“ s kamarátmi. Vyrazili ste si na dve, tri pívá, prípadne v dobrej atmosfére zohriať sa niečím malým v miestnom podniku. Cestou k baru, keď idete objednať ďalšie kolo, všimnete si uprený pohľad od človeka stojaceho opodiaľ. Ako tak čakáte na obsluhu, otočíte sa k dotyčnému, či ho nepoznáte a on na Vás zrukuje: „Na čo čumíš! Chceš na hubu!“ Každý, kto už raz počul podobnú vetu, ocitol sa v takzvanom rituálnom boji. Je to určitá modelová situácia, ktorá sa správa podľa svojich charakteristických čŕt. Časom a skúsenosťami sa naučíte nielen rozpoznávať, ale aj riešiť tieto situácie priamo na mieste. Dôvod k násiliu sa vždy nejaký nájde. Napríklad hádka o parkovacie miesto, predbehnutie v rade na pošte, večerný spoločenský život atď. Šance násilia a bitiek sa zvyšujú príchodom noci. Páchatelia sa schovávajú za rúško nočnej anonymity, čo im dáva pocit nedotknuteľnosti a keď sa posilnia ešte aj alkoholom bok po boku s rovnými, tak hneď je problém na svete.

Býva to často rovnaké, ten istý priebeh, tie isté reakcie a model správania či hrania rolí. Je to jednoduché: „Čo sa tak blbo kukáš?“ BUM, PRÁSK! Pokrik, postrčenie a rana päšťou do tváre a ešte kopačka na zemi. Predsa aj agresor bude robiť len to, čo si už viackrát vyskúšal a overil, že mu funguje. A teraz sa určite pýtate, ako sa tomu dá zabrániť. Jednoducho! Nikam nechodíte a zamkníte sa doma v izbe. Ale nie, žartujem. Napríklad takto: Pokiaľ ste si všim-

li, že si vás niekto vyhládol, môžete vždy hneď odísť preč z podniku. Ak chcete zostať v bare, opätujte mu krátku odpoveď, pohľad v trvaní maximálne 1-2 sek. Potom sa pozrite vókol alebo do strany, nie dole (to by mohol prijať ako znak podriadenosti). Následne ste na rade vy: vystupujte sebedovomo, vystriete sa, vypnite hruď, vykročte rázne, ak potrebujete niekam ísť (we, bar atď.). A nezabudnúť na neutrálny, nič netušiaci „poker face“, ktorý o Vás nebude vypovedať: ja som tvoja dnešná večera. Mal by hovoriť niečo v štýle: ja som muchotrávka. Je to možno absurdné a hlúpe divadlo, ale je to tak. Žiadnu hlbšiu myšlienku v tom netreba hľadať. Celý život je len divadlo a my sme jeho herci, hráme svoje roly podľa toho, kde sme. Tak prečo si nezahrať v tomto predstavení hlavnú úlohu? V takýchto situáciách, teda v „Rituálnom boji“, sa dvaja muži chovajú ako veľké opičky poháňané vlastným egom, testosterónom, adrenalinom a v neposlednom rade alkoho-

lom. Ide vyslovene o základný inštinkt prežitia, zakorenený hlboko v nás, siahajúci od samotného vzniku ľudstva. Je dobré vedieť, že v tomto prípade agresor nehľadá protivníka, ale len obeť.

Preto sa nestavajte do roly obeť. To však neznamená, že nemôže prísť k fyzickému stretnutiu, kde nebudú padať rany. Preto si musíte dávať pozor a chovať sa preventívne, t.j. upraviť vhodnú bezpečnú vzdialenosť a kontrolovať ju. Dať ruky hore, akoby ste nimi tvorili prekážky, ktoré musí agresor najskôr prekonať, aby sa k vám dostal. Stáť v pripravenom bojovom postoji so správnym rozložením váhy. Čítať celkovo hru a „pozicionovanie“ agresora s jeho kontrolou. A ak dôjde k napadnutiu, byť nekompromisný a presvedčivý, čo je pre splnenie ubránenia sa v reálnom živote nevyhnutnosťou. Celé toto divadlo si môžete prísť zahrať na náš tréning a podeliť sa o svoje skúsenosti s nami.

Mgr. Marek Varga (Wing Tsun)

Predstavujeme vám cvičenie s pomôčkami

V poslednom čísle Voderadčana som písala o zdravom životnom štýle. To, že k nemu neodmysliteľne patrí pohyb, je každému úplne jasné. Dnes by som Vám rada priblížila pomôcky, s ktorými na tréningoch cvičíme.

Najčastejšie používame ľahké jednoručné činky (o hmotnosti 0,5 - 1 kg). Zvýšime tak záťaž nielen pre ruky, ramená, chrbát, ale tiež pre spodnú časť tela. Ich výhodou je nesporné i to, že sa dajú ľahko nahradiť napríklad pollitrovou fľašou vody. Na tréningy tiež nosievam malé balančné loptičky s priemerom 26 cm (tzv. „overbally“), ktoré sa dajú použiť ako na posilňovanie vonkajšieho, tak i vnútorného svalstva a sú veľmi dobrou pomôckou pri vyrovnaní svalových disbalancií. S loptičkami sa vieme zapojiť nielen pri chôdzi, prekladaní z ruky do ruky, ale i pri stabilizačných cvičeniach, ktoré napomáhajú

k správnejmu držaniu tela.

Ďalšou, na našich stretnutiach dost' bežnou pomôckou, sú gumové expandery. Tieto „gumičky“ niekoľkonásobne zvýšia záťaž a používame ich ako v stoji, tak pri cvičeniach v ľahu. Keď dievčatá vojdú do telocvične a zbadajú tam viac lavičiek, ako je obvyklé, vedia, čo ich čaká. Kľuky s pomocou lavičky, posilňovanie bruška či panvového dna sú nielen príjemnou zmenou, no neodmysliteľne patria k tréningom aspoň 2-3krát mesačne. Využiť sa výborne dajú i podložky. Najmä horná polovica tela si príde na svoje. Keď k tomu pridáme správny postoj, zaberá aj spodná časť.

A čo tak uteráky? Áno, aj s nimi cvičíme. V tomto prípade ešte podotknem, že čím dlhší uterák, tým lepšie. Ak pretŕča za šírku ramien z každej strany aspoň o 20-30 cm, konce kmi-

tajú, a tak robia prirodzený odpor a posilňujú svaly znovu trochu inak.

A napokon cvičíme i váhou vlastného tela. Každý pohyb, ktorý vykonáme, zapája hneď niekoľko svalových skupín, a to veľakrát bez toho, že by sme si to uvedomovali.

Ak chcete prísť vyskúšať cvičenie (nielen s týmito pomôčkami, pozývam Vás na naše pravidelné tréningy. Cvičime v pondelky a stredy o 18.00 hod. v prístavbe telocvične základnej školy, a to do 21.12.2015. Po viačerných prázdninách sa na Vás budem tešiť opäť od 11.1.2016. Už teraz Vám želim požehnané sviatky a krásny nový rok plný radosti z pohybu!

Vaša cvičiteľka Zuzana

Aj hasiči bilancujú

S blížiacim sa koncom roka začína každý bilancovať, čo za uplynulé obdobie urobil dobre, v čom by sa rád zlepšil a na čo by najradšej zabudol. Dobrovoľný hasičský zbor Voderady má za sebou celkom úspešný rok bohatý na udalosti, ktoré sme Vám ozrejmili v predošlom vydaní obecných novín Voderadčan. V tomto vydaní Vám priblížime našu činnosť od leta až do dnešných dní.

Ako po ostatné roky, aj tento rok sme opäť tvorili protipožiarnu hliadku a regulovali dopravu na Školskej ulici počas obidvoch dní konania festivalu „Rukami a srdcom“. Členovia DHZ monitorovali areál základnej školy, kde sa festival odohrával. Letné obdobie je aj obdobím rôznych pohárových súťaží. Súťažné družstvo mužov sa ich zúčastňuje pravidelne už viacero sezón. V Západoslovenskej hasičskej lige a iných pohárových súťažiach sa im darilo striedavo. Na niektorých súťažiach dosiahli pódiové umiestnenie, niekde zbierali body a na iných súťažiach sa im nedarilo. Ale aj to patrí k životu a športu. Završenie tohtoročnej súťažnej sezóny - finále Západoslovenskej hasičskej ligy - sa uskutočnilo opäť po roku v našej obci dňa 5. septembra 2015 v poobedňajších hodinách. Počasie bolo premenlivé, ale súťažiacich, ktorých sa zúčastnil veľký počet, to aj tak neodradilo. Družstvo mužov z Voderád skončilo v súťaži na 2. mieste a celkovo na 5. mieste v ZSHL. Výsledky súťaží sú zverejnené na webovej stránke ZSHL. Naša najmladšia generácia sa zúčastnila s jedným zmiešaným družstvom chlapcov a dievčat na Jesennom kole hry „Plameň“ v Smoleniciach, kde sa umiestnili v strede výsledkového poľa.

Veľkým a samozrejme príjemným prekvapením pre nás bola informácia, že zboru bude pridelené nové zásahové vozidlo Tatra 815 CAS 32. Stalo sa tak 27. augusta 2015 o 18,00 hod., keď nám ho osobne priviezol minister vnútra JUDr. Róbert Kaliňák. Po piatich rokoch od pridelenia vozidla Iveco Daily Magirus (to je už majetkom obce) sme po vyše 30-tich rokoch obdržali veľkokapacitné cisternové vozidlo, ktoré nás posúva o veľký krok ďalej, hlavne pri zásohovej činnosti. Vozidlo bolo používané v Hasičskom a záchrannom zbere, ale je po generálnej oprave podvozковой časti a má úplne novú nadstavbu, kde sa zväčšila kapacita nádrže na vodu (8900 l), pridali a zmodernizovali sa úložné priestory pre vecné prostriedky a materiálne vybavenie vo vozidle.

S príchodom nového zásahového vozidla ale nastala otázka, či bude dostatočná výška vstupného otvoru na garážach hasičskej zbrojnice, lebo informácie o výške sa rôznili. Potešujúcou informáciou bolo, že Tatra vošla

kajšie zateplenie objektu. V interiéri sa izoluje podkrovie, robia sa obklady a dlažby. Väčšina investičných prác bola robená dodávateľským spôsobom, ale veľa prác vykonali aj členovia DHZ Voderady v rámci brigád a svojho voľného času. Týmto by sme sa chceli poďakovať všetkým, ktorí sa akokoľvek podieľajú na rekonštrukcii hasičskej zbrojnice. Či už členom v dôchodkovom veku, ktorí prispeli svojím umom a zručnosťami, alebo mladším členom za obetu voľného času a v neposlednom rade obecnému zastupiteľstvu za finančnú podporu tohto projektu.

V jesennom období sme vykonali taktické cvičenie, ktoré bolo zamerané na záchranu osôb pomocou lezeckého výstroja a oboznamovanie sa s novými vecnými a technickými prostriedkami zaobstaranými z dotácii DPO SR v tomto roku.

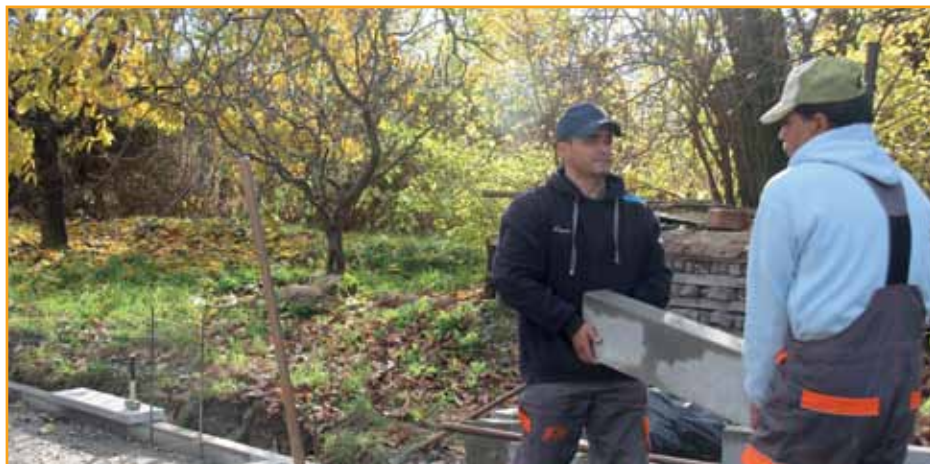
Viliam Benkovský
(DHZ Voderady)

Ukážka hrdinstva

Nie každá detská hra sa končí šťastným návratom domov.

O tom by Vám vedel viac povedať jeden malý chlapec z našej dediny, ktorý vybehol spoza šatní na futbalovom ihrisku rovno pod kolesá auta. Vodič ani pri najväčšej opatrnosti nemohol nehode zabrániť. Ako pravý profesionál a človek so srdcom na správnom mieste sa zachoval Daniel Dubovský ml., ktorý bol v správnom čase na správnom mieste a bez zaváhania pribehol k vystrašenému a zranenému chlapcovi a poskytol mu prvú pomoc. Nech nám je táto Dankova ukážka hrdinstva všetkým príkladom.

Daniel, ďakujeme!

do garáže aj s dostatočnou rezervou. Ako iste viete, už niekoľko rokov prestavujeme a modernizujeme hasičskú zbrojnicu. S podporou obecného zastupiteľstva sa v tomto roku rozbegli stavebné práce v plnom prúde, aby sa stihol termín dokončenia stanovený na apríl 2016. Po napojení všetkých inžinierskych sietí sa v lete dobudovali niektoré steny, ktoré ešte neboli vystavané, v podkroví sa urobili potery, natiahla sa nová elektroinštalácia, vymenili sa zostávajúce staré okná a sklobetón za nové energeticky výhodnejšie okná, omietlo sa podkrovie, vymenili sa všetky brány za sekciové rolovacie a dorába sa von-

Jesenní vítazi

TJ Družstevník Voderady do sezóny 2015/2016 opäť postavil 3 mužstvá: prípravku, dorast a samozrejme „A“ mužstvo. Ďalšie mužstvo, ktoré síce nehrá pravidelnú súťaž, ale zúčastňuje sa tréningového procesu, je mužstvo starých pánov. Začneme od našich najmenších futbalistov, ktorých sme zaradili do súťaže prípraviek, ako skupina „A“. Pod vedením trénera Mareka Bachratého a jeho syna Martina Bachratého a Romana Hrivnáka trénovali pravidelne 2x do týždňa. Okrem pravidelnej súťaže sa zúčastnili aj na viacerých turnajoch. Na domácom turnaji obsadili 2.miesto, na turnajoch v Križovanoch a v Pustých Úľanoch vyhrali.

Podakovanie patrí aj rodičom detí, ktorí sa aktívne zapájali a pomáhali pri fungovaní mužstva.

Mužstvo dorastencov hralo v súťaži OM a dosahovalo striedavé výsledky.

Hendikepom bol úzky káder. Neraz sa stalo, že chlapci hrali ôsmi, ale dokázali sa s tým popasovať a príkladne bojovali. Mužstvo dorastencov hralo v súťaži OM a dosahovalo striedavé výsledky. Hendikepom bol úzky káder. Neraz sa stalo, že chlapci hrali ôsmi, ale dokázali sa s tým popasovať a príkladne bojovali. „A“ mužstvo sa vo svojej súťaži každoročne zaraďuje medzi úzky okruh favoritov na celkové prvenstvo v súťaži. Chalani k tomu aj tak pristupujú, čoho dôkazom je aj tréningová účasť, ktorú nám závidia v širokom okolí. Káder ostal pohromade a doplnil ho Ivan Lacuška, ktorý sa prísťahoval do Voderád a skvele zapadol do partie. Už výsledky v letnej príprave naznačovali, že mužstvo je dobre pripravené, ale to, čo predviedli v jesennej časti, asi nečakal nikto. 14 zápasov vyhrali a jeden remizovali. S impozantným skóre a 8-bodovým náskokom prezimujeme na prvom mieste. V lete sme zorganizovali aj tradičný turnaj starých pánov, ktorého sa každoročne zúčastňujú mužstvá Voderady, Pavlice, Abrahám a Pusté Úľany. Naši „vyslúžilci“ potvrdili formu z tréningov a s prehľadom turnaj vyhrali.

Radoslav Ivančík
(TJ Družstevník)

TABUĽKA PRÍPRAVKA - U-12-SK.A-OBFZ TT

	Z	V	R	P	Skóre	B	+/-
1	FO ŠK Modranka	11	10	0	1	43:6	30 15
2	OŠK Zavar	11	8	2	1	29:4	26 8
3	ŠK Cífer 1929	11	7	3	1	39:5	24 9
4	ŠK Slávia Zeleneč	11	7	1	3	29:10	22 4
5	TJ Družstevník Voderady	11	7	0	4	18:13	21 3
6	ŠK Rapid Hrnčiarovce nad Parnou	11	6	0	5	31:14	18 0
7	TJ Družstevník Brestovany	11	4	2	5	14:23	14 2
8	OFK Bučany	11	3	2	6	24:20	11 -4
9	MTK Leopoldov	11	3	2	6	27:27	11 -7
10	OŠK Križovany nad Dudváhom	11	3	0	8	27:53	9 -9
11	TJ Družstevník Síľedice	11	1	2	8	11:27	5 -13
12	OFK Majcichov	11	0	0	11	2:92	0 -15

TABUĽKA PRÍPRAVKA - U-12-SK.A-OBFZ TT

	Z	V	R	P	Skóre	B	+/-
1	SFC Kopánka	11	11	0	0	54:5	33 18
2	OŠK Dolná Krupá	11	10	0	1	53:7	30 12
3	FK Sokol Dolné Orešany	11	9	0	2	61:9	27 12
4	ŠK Slávia Zeleneč	11	7	0	4	52:32	21 6
5	TJ Družstevník Špačince	11	5	2	4	26:22	17 -1
6	FO ŠK Modranka	11	5	1	5	36:16	16 1
7	TJ Družstevník Voderady	11	4	1	6	49:44	13 -8
8	TJ Družstevník Dechtice	11	4	0	7	24:28	12 0
9	TJ Družstevník Ružindol	11	3	0	8	19:38	9 -6
10	FK AŠK SLÁVIA Traava	11	4	1	6	29:48	13(-6) -5
11	TJ Elastik Bohdanovce	11	1	1	9	20:56	4 -17
12	ŠK Cífer 1929	11	0	0	11	9:63	0 -15
13	OFK Majcichov (odstúpená)	0	0	0	0	5:69	0 0

TABUĽKA VII. LIGA - SWAN - OBFZ TT

	Z	V	R	P	Skóre	B	+/-
1	TJ Družstevník Voderady	15	14	1	0	59:9	43 19
2	OŠK Smolenice	15	11	2	2	35:18	35 11
3	ŠPORTOVÉ KLUBY BLAVA 1928	15	11	1	3	49:28	34 10
4	OFK Bučany	15	11	0	4	43:14	33 12
5	TJ Elastik Bohdanovce	15	8	3	4	41:30	27 3
6	FK Biely Kostol	15	8	2	5	36:25	26 2
7	TJ Družstevník Kešolná	15	8	0	7	30:31	24 3
8	OZ TJ Družstevník Pavlice	15	7	1	7	32:34	22 1
9	TJ Družstevník Ružindol	15	5	5	5	20:30	20 -4
10	TJ Slavoj Boleráz	15	5	4	6	28:26	19 -5
11	TJ FC Kátlovce	15	5	0	10	27:40	15 -6
12	FK Sokol Dolné Orešany	15	3	3	9	30:42	12 -9
13	ŠK Dobrá Voda	15	3	2	10	28:43	11 -10
14	TJ Sokol Trstín	15	3	1	11	19:62	10 -14
15	ŠK Naháč	15	2	2	11	16:42	8 -13
16	TJ Vinohradník Suchá nad Parnou	15	1	3	11	14:33	6 -15

Floppers sa nevzdávajú

Pre voderadský futbalový tím Floppers Voderady odštartovala nová sezóna 2015/2016. Pred začiatkom sezóny sa z dôvodu slabej účasti prerozdeľovali tímy do dvoch líg a náš celok bol, bohužiaľ, preradený do 2. ligy z dôvodu, že sme v minulej sezóne skončili na 10. priečke. Ani tento fakt nás však neodradil a do novej sezóny sme nastúpili. Do nášho kolektívu sme prijali nových hráčov; hlavne na pozícii brankára sme mali po minulé sezóny veľké rezervy, a tak sme si po dlhom vyberaní a zvažovaní vybrali Samuela Hornáčka,

ktorý si svojimi výkonmi, hlavne na tréningoch Voderadského Áčka, vyslúžil angažovanie do nášho mužstva. Sme ešte len na začiatku sezóny, ale už za sebou máme 5 zápasov, z ktorých sme 3 vyhrali a 2 prehrali, pričom začiatok sezóny vôbec nebol ľahký, keďže niektorí hráči nášho tímu a opory po minulé sezóny neboli doposiaľ hrať pod hrozbou, že nebudú pravidelne nastupovať za TJ Voderady, keďže sa im momentálne veľmi darí, výnimkou je Peter Brestovanský. „Som mladý a chcem hrať aj za Flopperov aj za Vo-

deradské Áčko,“ vyjadril sa mladý talentovaný hráč a veľká opora tímu. Náš kapitán Štefan Sekera spolu s Petrom Šurinom oznámili ešte pred začiatkom sezóny, že pokiaľ sa nám podarí skončiť na 1.mieste, a tím postúpiť do 1.ligy, pozvú všetkých hráčov na víkendový pobyt z dôvodu zotuzenia partie. „Veľmi by sme chceli postúpiť a spravíme všetko preto, aby sme nesklamali našich fanúšikov,“ dodal Boris Živický, hráč ocenený pre najviac gólových asistencií v minulej sezóne.

Bobo-B

Úspešná sezóna Garo Racing

Tak a máme za sebou pretekársku sezónu 2015. Celú zimu sme sa na ňu poctivo pripravovali, a ubehla tak rýchlo, že už sa môžeme zase pomaly chystať na ďalšiu. Chceli by sme krátko zrekapitulovať jej priebeh. Počas roka sme sa zúčastnili oficiálnych aj agentúrnych pretekov v triede do 600 ccm. V rámci oficiálnych pretekov sme súťažili na Medzinárodných majstrovstvách Slovenskej republiky, kde sa náš jediný reprezentant Roman KUDLÍK umiestnil na celkovom 4. mieste. Druhými známymi oficiálnymi pretekmi je Slovenský pohár. Tu nás reprezentovali dvaja pretekári: Marek PÁLENÍK, ktorý dosiahol 5. miesto a Marek MAJERČÍK, ktorý sa umiestnil na 7. mieste.

NAGY. Na týchto pretekoch sa nám ako tímu podarilo dohromady získať dvakrát 1. miesto, štyrikrát 2. miesto, štyrikrát 3. miesto a mnoho ďalších umiestnení. Sezónu sme zakončili na 3 – hodinovom endurančnom (vytrvalostnom) preteku, organizovanom českou agentúrou – WILDMOTORS, kde sa zapojilo až 51 tímov. Náš tím nasadil 3 dvojčlené tímy, ktoré nás úspešne reprezentovali. V tíme GARO 1 bol nasadený Roman KUDLÍK a Martin KLIMITS.

Náš tím nemohol chýbať na známych agentúrnych pretekoch FUN CUP, ktorý prebiehal na Slovensku i v zahraničí. Absolvovali sme konkrétne 9 pretekov, na ktorých nás reprezentovali naši jazdci: Roman KUDLÍK, Marek PÁLENÍK, Marek MAJERČÍK, Vladimír LIDÍK, Roman GOGOLÁK a Peter

Tejto dvojici len o vlások uniklo prvenstvo, keďže v preteku viedli 2,5 hodiny. No kvôli technickej poruche Martina sa v poslednej polhodinke prepadli na nižšiu priečku a skončili napokon na peknom 2. mieste. Za tím GARO 2 nastúpili Marek MAJERČÍK a Dávid Hanzalík, ktorí skončili na 3. mieste a tímu GARO 3 s posádkou Marek PÁLENÍK a Roman GOGOLÁK sa podarilo umiestniť na 8. mieste.

Naše deťúrence z klubu MINIGARO nás, žiaľ, tento rok nemohli reprezentovať na pretekoch, nakoľko sa nám nepodarilo zohnať finančné prostriedky. No snažili sme sa a z vlastných nákladov sme zabezpečili aspoň zo pár tréningov, kde ako vždy panovala príjemná atmosféra. Dúfame,

že budúci rok bude v tomto smere „bohatší“. Celkovo by sme skromne ohodnotili sezónu ako úspešnú, aj keď všade je čo zdokonaľovať. Za náš tím ale môžeme skonštatovať, že prevládala dobrá nálada a máme príjemné zážitky, ktoré nás budú hriať celú dlhú zimu, kým motorky budú odpočívať v garáži. Chceli by sme poďakovať sponzorom, fanúšikom, rodine, priateľom a tiež samotným pretekárom za podporu a tešíme sa na Vás v sezóne 2016.

Športu zdar – motocyklovému obzvlášť!
GARO Racing Team: ROMANKO KUDLÍK
a GABRIELA KUDLÍKOVÁ
NIKOLETKA ČMARADOVÁ – jazyková
rektorka

Športové hry žiakov základných škôl malokarpatského regiónu

V posledný septembrový štvrtok 31 žiakov našej školy úspešne reprezentovalo našu školu a obec Voderady na vydarenom športovom podujatí, ktoré v obci Ružindol zorganizovalo združenie Malokarpatské partnerstvo v spolupráci so ZMO Jaslovské Bohunice. Snahou organizátorov bolo pritiahnúť k športovým aktivitám čo najviac detí. V konkurencii 38 škôl a cca. 900 žiakov sme sa určite nestratili. Naši žiaci nás úspešne reprezentovali v rôznych športových disciplínach ako beh na 50 m, futbal a vybíjaná. Organizátori spestrili deťom program nafukovacími atrakciami a maľovaním na tvár, nechýbalo ani občerstvenie. Každý účastník získal medailu, vecnú cenu a každej škole bol udelený diplom za účasť.

Triediť odpad sa oplatí..

Ako už všetci vieme, pod odpadom rozumieme akúkoľvek huteľnú vec, ktorej sa zbavujeme, chceme sa jej zbaviť, alebo sme povinní sa jej zbaviť. Odpad produkuje každý z nás. Žiaľ, ako naznačujú štatistické údaje, z roka na rok množstvo odpadu, ktoré produkuje, neustále narastá. Tento stav priamo súvisí s naším konzumným spôsobom života.

Na Slovensku vzniká ročne takmer 1,7 milióna ton komunálnych odpadov (ďalej len „KO“). V roku 2014 vyprodukoval každý obyvateľ Slovenskej republiky 323 kg KO. A aké množstvo KO sme vyprodukovali vo Voderadoch za uplynulé obdobie? Veru nemáme sa čím chváliť, blížime sa k celoslovenskému priemeru. Kým v roku 2013 sme vyprodukovali vo Voderadoch celkovo cca 300 ton KO, čo predstavovalo približne 214 kg KO na jedného obyvateľa, v roku 2014 to už bolo viac ako 410 ton KO, čo predstavuje cca 300 kg KO na jedného obyvateľa. Z tohto množstva odpadu pritom viac ako 80% končí na skládke KO. Potom je asi na mieste otázka, akým spôsobom chceme zvládať tento trend, keď kapacita skládok je obmedzená a odpadu stále pribúda? Otvárať nové skládky asi nie je tá správna cesta... Aj z tohto dôvodu boli prijaté požiadavky a opatrenia týkajúce sa nielen nakladania s odpadom, ale najmä opatrenia, ako predchádzať vzniku odpadu v novom zákone o odpadoch, ktorý začne platiť od 1.1.2016. Tento zákon so sebou prináša mnohé novinky a zavádza prísnejšie prístupy v oblasti odpadového hospodárstva. Jedným z cieľov je učiť obyvateľov správne separovať, teda triediť KO a motivovať ich k separovaniu odpadov, pretože odpady predstavujú cenný surovínový zdroj. Triedením odpadov dávame na prvý pohľad nepotrebným veciam „druhú šancu“! Nový zákon o odpadoch pôsobí aj motivačne a vytvára priestor na „odmeňovanie“ tých, ktorým sa podarí čo možno v najväčšej miere uskutočňovať separáciu odpadov, formou nižších poplatkov za vývoz KO a naopak znevýhodnenie tých, ktorí sa do takejto formy nakladania s odpadom nezapoja vôbec alebo len v minimálnej miere. Pokiaľ obec zvýši podiel vyseparovaných zložiek odpadu (ktoré teda neskončia na skládkach), a zníži tým logicky množstvo KO, poplatky za nakladanie s KO

môžu byť stanovené nižšie. Za ostatné roky naša obec vytvorila možnosti na separáciu niektorých zložiek odpadu, a tak vo Voderadoch môžeme separovať niektoré druhy odpadov, napr. papier, plasty, sklo a elektroodpad. Okrem týchto druhov odpadov by sme mali venovať pozornosť separácii aj ďalších druhov odpadov - kovovým odpadom, biologicky rozložiteľným odpadom (ide o zvyšky z jedál, potravín, odpad z kuchyne, odpad z verejnej zelene, cintorína a pod.) a viacvrstvovým kombinovaným materiálom – nápojovým obalom. Obec taktiež prevádzkuje aj zberný dvor, kde obyvatelia môžu ukladať odpad, ktorý sa tam následne triedi. Úlohou obce bude v nadchádzajúcom období zabezpečiť čo najpriateľnejšie podmienky na separáciu odpadov.

Pre mnohých z nás sa môže separácia odpadu javiť ako zbytočná práca „navyše“, ale je nutné pochopiť, že triediť odpad nie je potrebné len s ohľadom na zníženie poplatku za odpad (aj keď toto môže byť do veľkej miery motivujúce), ale najmä z hľadiska ochrany životného prostredia, pretože odpad, resp. skládky KO predstavujú pre životné prostredie obrovskú záťaž a reálne riziko vo forme znečisťovania ovzdušia produkovaním metánu a iných nebezpečných plynov, procesov horenia, znečisťovania podzemných vôd, bezpečnosti a zdravotných a hygienických rizík pre obyvateľstvo. Triediť odpad by sme nemali len preto, že musíme, ale najmä preto, že chceme. Malo by to byť naše osobné presvedčenie, že aj takýmto spôsobom všetci aktívne prispievame k ochrane životného prostredia, ale aj k získaniu cennej suroviny z odpadu, čím chránime a šetríme prírodné zdroje pre ďalšie generácie.

A na záver zopár praktických rád a informácií:

Kam čo uložiť?

Do modrej nádoby vhadzujeme - noviny, časopisy, kancelársky papier, reklamné letáky, krabice, kartóny, papierové obaly.

!!!Nevhadzuje sa mokrý, masťný alebo znečistený papier, asfaltový a dechtovaný papier, použité plienky a hygienické potreby. V niektorých obciach sa môže nápojový kartón zbierať i s papierom.

Do červenej nádoby vhadzujeme - kovové obaly, konzervy, kovové výrobky a súčiastky, alobal, nápojové plechovky. Kovové obaly a kovy je taktiež možné odniesť do zberní kovov, prípadne do zberných dvorov.

Do žltej nádoby vhadzujeme - PET fľaše od nápojov, igelitové a mikroténové vrecká, fólie, polystyrén a iné. Objem fliaš je potrebné najskôr znížiť napríklad zošliapnutím, alebo stlačením.

!!! Nevhadzujú sa novodurové rúrky, obaly od nebezpečných látok, ako sú od motorových olejov, chemikálie a farby. V niektorých obciach sa môže nápojový kartón zbierať i s plastom.

Do zelenej nádoby vhadzujeme - nevrátne obaly zo skla od nápojov, sklené nádoby, tabuľové sklo, sklené črepy a materiály im podobné.

!!! Nevhadzuje sa porcelán, keramika, autotoklo, zrkadlá, TV obrazovky.

Do samostatných nádob alebo nápojový kartón (viacvrstvové kombinované obaly) - nápojové kartóny od mlieka, mliečnych výrobkov, džúsov, ovocných štiav.

Na zberný dvor je možné uložiť aj ďalšie odpady (drobný stavebný odpad, výrobky z dreva, textilné materiály, rastlinný odpad, atď.) a odpady z obalov. Ide najmä o obaly, ktoré sa z dôvodu svojej veľkosti nezmestia do zberných kontajnerov alebo nádob.

Viete, že:

- vytriedením okolo 100 ton starého papiera a jeho použitím na výrobu nového sa zachráni cca 1 hektár 100 ročného lesa, pričom 1 tona zberového papiera zachráni 17 stromov a ušetrí sa často až 70 % energie?
- recyklácia 1 ks hliníkovej plechovky ušetrí toľko elektrickej energie, že by to stačilo na chod počítača alebo televízora počas 3 hodín?
- zhodnotením jednej tony odpadového skla sa ušetrí až 400 kilogramov emisií oxidu uhličitého, ale aj oxidy síry a dusíka?
- recykláciou PET fliaš vzniká surovina, ktorá sa používa pri výrobe odevov, napr. flísových pulóvrov? Na výrobu 1 flísového pulóvra je potrebných cca 30 ks PET fliaš.
- zo 150 ks vyzbieraných plastových fliaš sa môže vyrobiť jeden koberec?
- zo 670 ks vyzbieraných a recyklovaných hliníkových plechoviek sa môže vyrobiť jeden bicykel?
- z ocelových plechoviek sa vyrábajú kľúče?
- z 1 l nápojových kartónov sa stane 1 m² kuchynských utierok?
- z nápojových kartónov sa stávajú darčekové tašky?
- z recyklovaného papiera sa vyrába napr. puzzle?

Ing. Anita Gajarská

Oblíbené recepty

Sladké sádelníky

Blíži sa čas tradičných domácich zabiľáčiek. Nie všetko, na čom si z prasiatka pochutíme, musí byť iba na slano. Vyskúšajte recept na sladké sádelníky.

Ingrediencie:

1. cesto tukové

30 dkg hladkej múky

20 dkg pomletého sadla (podbrušiny)

cesto zmiesime, vyformujeme do kocky a dáme do chladničky

2. cesto závinové

30 dkg hladkej múky

1 vajce

1 kávová lyžička octu

2 dcl vlažnej vody

štipka soli

Cesto dobre vypracujeme, aby

bolo vláčne, nelepivé, urobíme bochník a necháme ho na doske pod miskou 15 minút odpočívať.

Potom ho rozvaľkáme do štvorca, položíme naň kocku tukového cesta (môžeme ho tiež trochu rozvaľkať) a zabalíme. Spolu vyvaľkáme do obdĺžnika a okraje preložíme na stred, aby nám vznikli tri vrstvy. Znovu vyvaľkáme a preložíme. Takto to zopakujeme 3x v desaťminútových intervaloch ako klasické lístkové cesto.

Hotové cesto rozvaľkáme na hrúbku 3 mm, radielkom pokrájame na štvorce 5 -7 cm a do stredu plníme slivkovým lekvárom. Dva protiľahlé okraje preložíme k sebe a stlačíme. Poukladáme na plech opláchnutý studenou vodou a pečieme v dob-

re vyhriatej rúre do bledo ružova. Ešte teplé obalujeme v práškovom cukre s vanilkou. Z cesta môžeme tiež upiecť rožky s makovou alebo orechovou plnkou.

Miroslava Kramárová

Dobrú chuť!

Milé gazdinky, ak máte oblíbený vyskúšaný recept, neváhajte sa s nami oň podeliť. Tento priestor je aj váš.

A ešte jeden zimný

Citrón ošúpeme a pokrájame na drobné, pridáme približne rovnako veľký kúsok

čerstvého olúpaného zázvoru, tiež nakrájaného na drobné kúsky. Dáme do pohára a zalejeme medom. Dobré premiešame a uskladníme v chladničke. Konzumujeme

každý deň jednu čajovú lyžičku.

Je to výborná prevencia proti nachladnutiu a na posilnenie imunity.

KÁVOVÁ KULTÚRA - Rozdelenie kávy

V poslednom vydaní Voderadčana som Vám priblížil, aké vplyvy má klasická zalievaná káva na Váš organizmus. Som veľmi potešený, že sa našlo toľko záujmu na umeleckom festivale z Vašej strany a mohli ste si pozrieť, ako sa aspoň sčasti s kávou pracuje. Rád by som Vám preto predstavil samotné rozdelenie kávy a typy jej zberu.

Kávové zrno je vlastne praženou surovinou rastliny kávovníka. Vo svete existuje mnoho druhov tejto rastliny, avšak medzi najznámejšie patrí práve arabica a canephora (robusta). Arabica (pôvodom z Etiópie) sa vy-

ko sa jej najlepšie darí vo vyšších nadmorských výškach, dlhšie zreje, a preto sa zaraďuje aj do vyššej cenovej kategórie. Na rozdiel od robusty (canephora) darí sa jej aj v nižších klimatických podmienkach, keďže je odolnejšia voči škodcom. Tvoria 40% svetovej produkcie a vyznačuje sa ťažšími zemitými tónmi s výrazne horkou dochuťou. Je tiež všeobecne známe, že obsahuje dvojnásobne viac kofeínu ako arabica.

Po dozretí kávových čerešní nasleduje samotný zber. Na veľkých plantážach, ktoré sa zameriavajú na dovoz kávy do obchodných reťazcov, sa po väčšine káva zbiera mechanicky. Na tento typ zberu sa využívajú masívne kombajny, ktoré ale môžu kávu poškodiť, a tým už sa prakticky nestáva výberovou. Túto kávu bežne kupujete do svojich kávovarov formou kapsúl alebo vopred namletú v malých sáčkoch. Treba však vedieť, že káva stráca svoje aromatické látky už 15 minút po zomletí, čo znamená, že takto kupovaná káva je možno namletá už aj pol roka, skôr starne a všetko to dobré sa z nej pri príprave už dávno vytratilo.

Existujú však aj malé plantáže, ktoré zbierajú kávu ručne a starostlivo. Táto káva sa

môže vyznačovať ako výberová a má vysokú kvalitatívnu hodnotu. Zárukou sú nepoškodené a čisté zrná bez defektov, za ktoré si samozrejme aj viac zaplatíte. Ale aspoň viete, že sa do sáčka s kávou nedostalo nekvalitné zrno, ktoré by poškodilo celú várku a znehodnotilo výslednú chuť vo vašej šálke. Cesta za poznávaním oblíbeného nápoja - kávy - ešte nekončí, vážení čitatelia. Už teraz sa na Vás teším v ďalšom čísle Voderadčana.

Andrej Šiška
barista

Zdroj: Standard magazín

značuje ovocnosťou v chuti, tiež môžeme cítiť dochuť orechov, čokolády alebo kakaa. Tvoria až 60% svetovej produkcie a nakoľ-

Do pozornosti

Občania môžu počas celého roku nahlasovať zber elektroodpadu

www.nahlasodpad.sk

0918 848 888

P.F. 2016

Do nového roku Vám prajeme veľa zdravia,
spokojnosti, osobných úspechov a radostných okamihov!

Nový rok 2016 spoločne privítame ohňostrojom v noci z 31.12.2015
na 1.1.2016, pred Kultúrnym domom vo Voderadoch.

Obecný
úrad
Voderady

Vás pozýva na

Reprezentačný obecný ples

30. januára 2016 • 20:00 hod. • Kultúrny dom, Voderady

Do tanca a na počúvanie hrá skupina VivaBand.
V cene vstupenky 20€ (tejto pozvánky) je zahrnutá večera,
víno, káva, ovocie, sladké, slané pochutiny.

Tešíme sa na Vás
starostlivo uschovajte, vstup len s pozvánkou

káva

víno

večera